

Izhaja vsako soboto zjutraj. Posamezna številka lir 20, na šestih straneh lir 25; zaostale številke dvojno. Celotna naročnina lir 1.000, polletna lir 520; transenčna lir 270. Uredništvo in uprava: Trst, ulica Montecchi št. 6/II. nadst. — tel. št. uredništva 93-073, 93-806; tel. št. uprave 90-247. Dopolni se dostavljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Oglasi: v širskosti enega stolpca za vsak milimeter lir 30. Oglasi se plačajo vnaprej.

POSTNINA PLACANA V GOTOVINI - SPEDIZIONE IN ABBON. POSTALE

OBNOVLJENA IZDAJA LETO III. ŠTEV. 159

TRST SOBOTA, 29. DECEMBRA 1951.

CENA 25 LIR

DELO

GLASILO KOMUNISTIČNE PARTIJE S. T. O.

Komunisti in simpatizerji iz Saleža so darovali 3000 lir za tiskovni sklad „Dela“. Vrlim demokratom iz Saleža, ki naj bodo za vzgled vsem drugim, najlepša hvala!

VOŠČILA

Tudi leto 1951. je minilo. Človeštvo stoji zaskrbljeno pred novim letom. In ima za to dovolj razlogov: kajti teko je najti v zgodovini leto, v katerem bi se toliko govorilo o vojni in ko bi bilo izvršenih toliko vojnih priprav kot prav v letu, ki se polovlja in katerega osnovna značilnost je bila gigantska borba med silami, ki hočejo tretji svetovni pokol in silami, ki hočejo mir.

Blazno ojačenje oboroževanja v vseh kapitalističnih državah, ponovna oborožitev Nemčije in Japonske; uradna vključitev Grčije in Turčije v atlantski pakt in dejanska vključitev vnanj Spajne in Jugoslavije; ustanovitve ameriškega svetovnega glavnega štaba in njegovih privrsovcv; razdelitvijo zemeljske obale v vojaške operativne cone; postavitev novih ameriških vojsk skoli oporišč zlasti v Evropi (Italija, Francija itd.); nebrzdana kampanja provokacij proti Sovjetski zvezi, Kitajski in vsem ljudskim demokracijam; zatiranje demokracijskih gibanj in še posebno komunističnih partij; to je nekaj najrazglednejših dejstev, ki so pustili globoko sled na preteklih dvanajstih mesecih.

Dvakrat so odgodili volitve zato, da so preprečili vsa uspešna.

Leto gre h koncu. Včlanjevanje v Partijo smo skoraj zaključili. Nove desetine in stotine borcev prihajajo v vrste naše Partije in v vrste Komunistične mladine. Ako bomo znali bolje delati in ako si bomo zadali nalogo razširiti naše organizacije, bo še na tisoče demokratov prišlo k nam.

Demokrati prihajajo v naše vrste zato, ker je tudi leto bilo naše delo učinkovito, ker smo zaustavili ustrahovalne načrte in poiskave, s katerimi nas je sovražnik nameraval ločiti od množic. Demokrati prihajajo k nam zato, ker smo stali na celu vseh borb proti nasilju, za zboljšanje življenjskih razmer delavskih množic, obrtnikov, kmetov, srednjega sloja, brezposelnih, upokojujencev in brezdomcev, mladine in žena; ter zato, ker smo se odločili borili za enotnost delavskega razreda, in za bratstvo med Slovenci in Italijani, proti nacionalizmu, proti barantanju, za ustanovitve Svobodnega tržanskega ozemlja, oz. za osvoboditev cone A in cone B izpod tujih okupatorjev, ki so spremenili naše deželo v kolonijo in v strateško bazo.

Mi vemo, da bo tudi prihodnje leto, leto borb, intrig in provokacij, katerih namen bo ta, da bi nas izolirali od množic in nas oslabil bodisi na mednarodnem kakor tudi na domačem polju.

Mi vemo, da bo imperializem povečal svoje napore za sprožitve nove vojne, pri čemer se bo posluževal še posebno svoje kliče, titovskih spijonov.

Mi vemo, da netični vojne in njihove agencije v Rimu in Beogradu se nadalje snujejo barantanje z našim Ozmlem in da natočejo da bi se tu izvedle svobodne in demokracijske volitve.

Toda gotovi smo, da se njihovi načrti ne bodo uresničili. Komunistično in demokracijsko gibanje se bo ojačilo, preprečilo bo vojne in barantanje, v novem letu bo izšlo novo zmage.

To je voščilo in obljuba. Naše delovanje in naše obveze v vsakdanji borbi predstavljajo naš skromen prispevek veliki borbi, ki jo vodi sila socializma, demokracije in miru, katerim pripada gotova zmaga v bodočnosti.

Gibanje partizanov miru je v nabiranju podpisov za pakt miru med petimi velenilami v celoti preseglo številno podpisov, nabranih za prepoved atomskega orožja.

Volitve v Italiji in Franciji, v Grčiji in Finski, velika ekonomska gibanja v Združenih državah in v Angliji, stavke v Frankovi Spaniji ter razvijajoče se revolucionarno gibanje v Jugoslaviji, ki ječi pod peto titovskih kliče, vedno aktivnejša in močnejša borba partizanov miru v vseh državah, veličastno narodno revolucionarno gibanje, ki se v različnih oblikah razvija v vseh kolonialnih in odvisnih deželah: to vse so dejstva, ki dokazujejo namodni sil, ki se zopetjavljajo zločinomskim načrtom vojnih netičev, katerih smrteljnemu namenu lahko s pridom opazujemo prav te dni tako v pogojanjih v Koreji kakor tudi na zasedanju skupščine Združenih narodov v Parizu.

Tudi mi moramo napraviti svoj mali obracun na tem Ozmlem, ki je bil v tem letu ponovno na dnevnem redu mednarodne polemike ter je nato ostala rešitev njegovega vzpraznjenja po volji Washingtona in Londona ter njihovih klik v Beogradu in Rimu, ki odklanjajo uveljavitev mirovne pogodbe z Italijo.

Sodbe enajbolj italijanskih sodišč v korist titovcem so legalizirale tatvine v našo škodo ter so nas obsidile na plačilo ogromnih vsot, na prisilen izgon iz številnih sedežev demokracijskega sindikalnega in kulturnega gibanja. Toda ne vsa ta zatiranja, ne policijska zadržavanja, ne sovražna politika, ki nas skuša izolirati, oslabiliti in zlomiti, niso uspeli, da bi samo opranili našo Partijo in tržasko slovensko - italijansko demokracijsko gibanje. Celo v coni B je narasel odpor in se je ojačila organizacija demokracijskih sil.

V stotinah primerov — lahko bi navedli nepregledno vrsto dogodkov, borb in manifestacij — je delavski razred dokazal svojo enotnost in svojo odločnost, boriti se skupno, Slovenci in Italijani, pod zastavami proletarskega internacionalizma; demokrati so enotno dokazali svoje občudovanje in spoštovanje za Sovjetsko zvezo ter svojo navdušeno voljo, braniti mir.

IMPERIALISTIČNI MAŃEVRI ZA POMNOŽITEV NAPADALNIH BAZ ODPOR EGIPČANSKEGA LJUDSTVA PROTI IZDAJSTVU KRALJA IN VLADE

Velike demonstracije v Kairu in Aleksandriji - Partizani so pobili 150 angleških vojakov Proglasitev Libije za «neodvisno» državo bo pospešila graditev anglo-ameriških vojaških oporišč - Ameriški blok pristal na revizijo italijanske mirovne pogodbe

De Gasperijska vlada je došla na svojo noto od 8. decembra, ki s katero je zaprosila vseh 20 podpisnic mirovne pogodbe, naj pristanejo na revizijo, pritrilni odgovor od 10 držav in sicer od Združenih držav, Velike Britanije, Francije, Avstralije, Južne Afrike, Nove Zelandije, Belgije, Nizozemske, Grčije in Cankajške kve lufkovne vlade. Kot izhaja iz uradnega poročila rimske vlade, izražajo navedene vlade, da so politična določila mirovne pogodbe prežvela, do čim poglajšo kot neveljavne vse omejitve vojaškega značaja. Tudi Titova vlada se v bistvu strinja z zahtevami italijanske vlade in je pripravljena pristati na revizijo pogodbe za ojačanje vojaške sile Italije, le da bi želela istočasno rešiti tudi vsa ostala viseča vprašanja med obema državama.

Kljub temu pa je še 9 držav-podpisnic mirovne pogodbe, ki se niso pristale na revizijo. Če izvajamo Kanado in Brazilijo, ki bosta skoro gotovo tudi sledili ZDA, pa ostane še vedno 7 držav, ZSSR, Poljska, Ukrajina, Češkoslovaška, Bela Rusija in verjetno tudi Indija in Abesinija, katere ne bodo pristale na revizijo, ki bi služila ojačanju atlantskega napadnega bloka. Sovjetska zveza je pred časom odgovorila Italiji, da bi bila sicer pripravljena na odpravo omejitev v mirovni pogodbi, toda le pod pogojem, da Italija izstopi iz atlantskega pakta ter da odpravi vse tuje vojaške baze na svojem ozemlju. Kar pa gre De Gasperiju prav za to, da ojači zahodni vojni blok, je več kot gotovo, da ne bo sovjetske predloge ne bo nikdar pristal, in sprito tega tudi nikdar ne bo prišlo do pravne ukinitve omejitev v pogodbi.

Na svoji poti za ojačanje napadnega bloka so anglo-ameriški imperialisti izposlovali v OZN proglasitev bivše italijanske kolonije Libije za neodvisno državo, ki se je izvršila v ponedeljek. Na prestol nove države je bil po prizadevanju Angležev postavljen Said Mohamed Jarriss el Mahdi Es Senussi, dolgoletni agent angleških interesov v Libiji. Ker so njegove blagajne popolnoma prazne, so se Angleži obvezali, da bodo krili ves primanjkljaj državnega proračuna; a tudi Američani niso hoteli zaostati ter so darovali novemu kralju en milijon dolarjev. V prvi vladi imajo Angleži svoje zaupnike na najvažnejših mestih, med drugimi sta vojni in finančni minister ajhova agenta. Prvi ukrep nove vlade je bil, da je prepovedala javen govor voditelju opozicije.

S to komedijo ustanovitve neodvisne države so anglo-ameriški imperialisti iztrgali zaostalo deželo iz varstva OZN, da bi jo uporabili za svoje napadalne vojne načrte. Ze doslej so si zahodne vele sile kot mandatke OZN zagotavljale številne strateške baze, katerih mrežo pa bodo odselej še mnogo povečali s pomočjo svojih agentov, kralja in ministrov. Ze pred proglasitvijo neodvisnosti je 5500 ljudi začelo graditi veličastno ameriško lufišče, ki naj bi postalo tudi oporišče za atomsko bombardiranje.

Spletke anglo-ameriških imperialistov pa dobivajo potcasi tudi v Egiptu, seveda ne med ljudstvom, pač pa pri odgovornih državnikih. Tako je kralj Faruk imenoval dva znana prijatelja Angležev, oba bivša poslanika Egipta v Londonu, enega za dvornega ministra, drugega pa za kraljevega zunanjepolitičnega svetovalca. Tudi odloki kralja Faruka je sprožil po svoj deželi velikanski val nezadovoljstva, kar ljudstvo vidi v njem namen kapitalistov pred angleškimi okupatorji ter s tem prečiti nadaljevanje borbe za popolno

1952 naj bo leto miru

in sreče za vse človeštvo, želi svojim bralcem, vsem demokracijskim Slovincem in Italijanom ter vsemu prebivalstvu Svobodnega tržanskega ozemlja uredniški kolektiv, stavci in raznašalci

"Dela"

Tržaski komunisti slavijo 72-letnico tov. Stalina z včlanjevanjem v KP STO

V šestih sekcijah so do danes 100 odst. izvršili včlanjevanje

Sekcija v Zgoniku je prva dosegla 100% včlanjevanje - V številčnem pogledu je na prvem mestu Bariera - Tudi sekcije Pončana, Prošek in Ricmanje so dosegle svoj cilj

Tržaski komunisti so sklenili, da bodo letošnjo doletnico rojstva tovariša Stalina proslavili z dobro organizirano kampanjo za včlanjevanje in rekrutacijo novih članov v KP STO. Ta sklep je vsekakor zelo posrešen. To potrjujejo dejstva sama. Četudi nas loči še več kot tri tedne od datuma, do katerega je treba včlanjevanje in rekrutacijo zaključiti, imamo že mnogo celice, ki so obnovile včlanjevanje 100 odstotno novih članov. Po dosedanjih podatkih je opravilo včlanjevanje 100% že 6 sekcij. Od vseh podeželskih sekcij se je najboljše odrezala sekcija Zgonik, ki je prva opravila včlanjevanje 100%. Do božičnih praznikov je bilo stanje včlanjevanja po sekcijah naslednje:

- ZGONIK 100%
- PROSEK 100%
- BARIERA 100%
- PONČANA 100%
- RICMANJE 100%
- PODLONJEV 100%
- SV. IVAN 96%
- DOLINA 95%
- OPČINE 93%
- KOLONKOVEC 92%
- SV. KRIZ 90%
- SV. ALOJZ 85%
- SV. VID 85%
- CURIEL 85%
- SV. JAKOB 86%
- TOMAZIC 80%
- GRETA 78%
- MAGDALENA 78%
- SKEDENJ 73%
- SV. ANA 60%
- SKOLJET 40%

Če se gledamo letevno obnavljanja članstva v vidika številčnosti ali vidika drugih ovir in težav, ugotovimo, da stoji v tem primeru na prvem mestu sekcija Bariera, ki je v najkrajšem času dosegla 100% včlanjevanje, za njo pride na vrsto Pončana, nato pa Curiel, Magdalena, Zgonik, Sv. Alojz in Greta. V nekaterih sekcijah se je kampanja za včlanjevanje in rekrutacijo pričela pozneje, zato so te sekcije na zadnjih mestih v lestvici.

Po nekaterih celicah in sekcijah ostajajo še vedno ostanki seksta, ki so ga vsejati titovci s svojo spornjo kadrovo. Se vedno se dobe komunisti, ki trde o tem ali onem tovarišu, da se ni zvel za Partijo. Ti tovariši seveda še ne razumejo, da Partija sestoji iz delovnega ljudstva in ne iz pešice, če smemo tako reči, iz vojakov, ki so kot bišji vojni ujetniki ostali v Jugoslaviji. Tu jih je titovska komanda vključila v vojsko, kjer imajo dobro plačo. Njihova naloga je da vojnojo predstojnikom enotice, ki so namenjene za napad proti ljudskim demokracijam. Na tisoče jih je v taborniku v Novem Sadu, kjer je sedež štaba za vojaške enote, razmešene ob madžarski meji.

Po pise glasila zagrebških učiteliškov, je vodstvo tehnične fakultete odredilo, da se 54 študentov gradbenega oddelka ne prizna eno leto študija. Ta odločba je — kot pise list — repartija proti organizirani in kompaktni enomesečni stavki

TOKIO — 150.000 delavcev smeh velikih bombažnih predelnic je poplavljen v stavko, zahtevajoč povpiš mezde spriču velikega porasta dražnjice.

Ameriški general Harmony ukazuje jugoslovanski vojski

Po njegovi odredbi bo šlo mnogo oficirjev na izpopolnitev v Zahodno Nemčijo in Ameriko - Spremenovanjem jugoslovanske vojske v "ljudsko, armado skušajo titofašisti prikriti njeno protiljudsko in napadalno bistvo

Sklentev vojaškega sporazuma med Titom in Združenimi državami, po katerem so dobili Američani popolno nadzorstvo nad jugoslovansko vojsko, je izzvalo med vsemi sloji prebivalstva splošno odobravanje in zgražanje. Maršsko do sedaj ni verjel, da je fassistična vlada popolnoma vdajana ameriškim netičem vojne; toda po podpisu tega sporazuma so sprevredili, da si Titu ni pomislil, izročiti kot najemniško vojsko imperialistom celotno armado.

Da bi nekoliko pomirila to splošno nezadovoljstvo, ki se posebno ostro odraža v vrstah jugoslovanske armade same, je fassistična klika uprizorila ob pritiki desete obletnice ustanovitve prve proletarske brigade in s tem nastanka JA velike slavnosti. Ob tej pritiki je izdal Titovo povelje, da se jugoslovanska vojska preimenuje v "jugoslovansko ljudsko armado". S tem nazivom skušajo titofašisti prikriti protiljudsko in napadalno bistvo današnje vojske, nad katero ima kontrola potom posebne komisije z generalom Johnom Harmonyjem na čelu. Ob tej pritiki so priredili velike slavnosti, največje med njimi v Beogradu, kjer je govoril ameriški najemnik Tito. V svojem govoru je z ušem izdajniškim besom napadal Sovjetsko zvezo ter skušal dokazati, da jugoslovanski narodi niso šli v borbo na Stalinski klic. Nad vse zanimiva so njegova priznanja, da je njegovega režima in pripravam za napad nevarno edino le protititovsko gibanje pod vodstvom ilegalne Komunistične partije. Priznal je, da to gibanje ni maloštevilna vojaška mreža, temveč politični in vojaški element, ki začne delovati v pripravah napada ali med napadom.

V kratkem času svojega delovanja je dobil ameriški general J. Harmony ne samo popolno kontrolo, temveč tudi dejansko oblast nad jugoslovansko vojsko. Tako je na pr. on in ne vodstvo vojske, ki so odšli v letu 1952 veliko število jugoslovanskih oficirjev in podoficirjev na izpopolnitev vojaških sposobnosti v Združene države in Zahodno Nemčijo. S tem hočejo ameriški vojaški krogi, da se tudi jugoslovanski vojaški izobražbo po ameriškem načinu, esesovskemu načinu bojevanja, to je brezobzirno ubijanja, kot smo ga videli v drugi vojni ter v Koreji. Pošilja jo jugoslovanskega vojaškega kadra v Zahodno Nemčijo je bilo odredeno zato, ker nacistični vojaški inštruktorji v Jugoslaviji, čeprav jih je na stotine, ne zmogajo izvežbovati po esesovskih metodah vseh oficirjev in podoficirjev. Tako je na zagrebških letališč 50 nemških pilotov, ki vadijo mlade letalce, mnogo jih je tudi na zemskem in drugih letališčih. Se več jih je pa v ostalih rodovih vojske, zlasti v pešadiji in v tankovskih odredih. Poleg teh inštruktorjev pa je v Jugoslovanski armadi na tisoče nemških vojakov, ki so kot bišji vojni ujetniki ostali v Jugoslaviji. Tu jih je titovska komanda vključila v vojsko, kjer imajo dobro plačo. Njihova naloga je da vojnojo predstojnikom enotice, ki so namenjene za napad proti ljudskim demokracijam. Na tisoče jih je v taborniku v Novem Sadu, kjer je sedež štaba za vojaške enote, razmešene ob madžarski meji.

Po pise glasila zagrebških učiteliškov, je vodstvo tehnične fakultete odredilo, da se 54 študentov gradbenega oddelka ne prizna eno leto študija. Ta odločba je — kot pise list — repartija proti organizirani in kompaktni enomesečni stavki

TOKIO — 150.000 delavcev smeh velikih bombažnih predelnic je poplavljen v stavko, zahtevajoč povpiš mezde spriču velikega porasta dražnjice.

Američani hočejo za trajno okupirati Južno Korejo

Tajni razgovori ameriških osebnosti - 30-dnevni rok glede sklenitve premirja je potekel brezuspešno

KAESONG — V četrtek opoldne je potekel rok 30 dni, do katerega je veljal sporazum glede razmejitve črte za obe strani, če bi prišlo do sporazuma tudi o ostalih točkah. Toda ameriška delegacija je na vse načine zavlačevala pogajanja v Pan Mun Džomu, da ne bi bila vezana na ta svoj pristanelek glede razmejitve. Tako je v vprašanju vojnih ujetnikov poslala namenoma takšne spiske, da ni bilo močete iz njih razbrati imena korejskih in kitajskih vojakov, ki se nahajajo v ujetništvu napadalcev.

V Pan Mun Džomu pa kljub poteku 30-inevnega roka upajo, da bo isti sporazum podaljšan še za 14 dni, kar bi povečalo upanje za sklenitev premirja.

To ameriško sabotiranje pogajanj za premirje ima svoje razloge v njihovih načrtih, ki jih imajo z Južno Korejo. Ker so videli, da zaenkrat ne morejo z vojaško silo ukloniti južnaškega korejskega ljudstva, si skušajo zagotoviti vsaj trajno okupacijo in upravo Južne Koreje. Od tod bi v ugodnem trenutku zopet sprožili napad proti LR Koreji in LR Kitajski. O tem se je razgovarjal podpredsednik Združenih držav Barkley z gen. Van Fleetom. S tem načrtom se strinja tudi vrhovni poveljnik Daljnega Vzhoda Ridgway. Po tem načrtu, ki ga bosta sedaj preučila tudi zunanje in vojno ministrstvo ZDA, bi vsa oblast v Južni Koreji prevzelo ameriško vojaško poveljstvo.

Samo spremembo naziva pa se ni moglo spremeniti splošnega mnenja o kakšni stvari, tem manj, seveda, spremeniti njeno bistvo. Kajti, kdo bo verjel, da je ljudska ona vojska, v kateri mrgoli ustaških, četnikih in kraljevskih oficirjev, katero vzbujajo nacistični oficirji, v kateri je vsa vzgoja usmerjena v sovraštvo do miru, ljudstva in napredka? Naj bo ljudska ona vojska, ki jo fassistični močotki uporabljajo za prisilno odzemanje kmetovih predeikov ali za naganjanje delavcev na gradnjo vojaških ob-

V Trstu se uspešno nadaljuje podpisna akcija za Berlinski poziv Stalinova odlikovanja podeljena najzaslužnejšim borcem miru

Izvršni odbor tržanskega gibanja miru se bo te dni sestajal, da pregleda vse dosedaj izvršeno delo v kampanji za pobiranje podpisov za mir.

V nedeljo se je pri Sv. Alojziju z velikim uspehom izvršila akcija za pobiranje podpisov. Številni tovariši, katerim so se pridružili še drugi poslani od Odbora za mir, so se podali še v tiste rajonske sekcije, ki niso bili obiskani. Do sedaj še ne vemo točnega števila podpisov, toda vsekakor lahko rečemo da je akcija uspela najboljše, ker je veliko ljudi prepričalo o pozitivni diskusiji in razloži pomen borbe za mir.

Ugotovili so, da obstajajo velike možnosti za ojačanje gibanja za mir kakor tudi zvišati število podpisov za berlinski poziv. Prebivalstvo iz dneva v dan čuti, da je treba enotno storiati proti nevarnosti nove vojne in mnogi so to tudi povedali. Tako je podpisala tudi nekda ženska, ki ima dva sinova, katere bi v slučaju vojne morala k vojakom; za trenutek je prenehala poslušati z molitvenikom v roki oddajo naše po radiu in po kratkem poudarku podpisala poziv.

Omenimo naj tudi ter izrečemo posebno pohvalo partizanov miru. Doniatelo, ki bo v kratkem dosegla 500 podpisov.

18. in 20. t. m. se je sestajal v Moskvi Komite za podelitev mednarodnih Stalinovih nagrad

PESEK V OCI

Liparjem je sila neuprijeto, kadar jih spomnisi na njihovo politično izumiranje s titofašisti, ki traja že precej časa, a najmanj od trenutka, ko se je Tito odkrito postavil na stran ameriških imperialistov. Ker niso s tem izgubili med tržaskimi Slovenci mnogo ugleda in priliva, so odločili za politično, da so v "Demokraciji" objavili sklep svojega sestanka, po katerem vse iz načelnih razlogov ne sodelujejo s titovci, v kateri vidijo sebi enake, to je protikomuniste in sovinitve. Ta razlog je samo pesek v oči liparskim pristajšem na bazi, dejansko pa se njihovo ljubimkanje na tajno pretvarja v pravo politično prikritništvo.

JUGOSLOVANSKI OBLASTNIKI V IMPERIALISTIČNI ŠPIJONSKI SLUŽBI

TITOVA KLIKA JE TOLOVAJE, ŠPIJONE IN DIVERZANTE SPREJELA Z ODPRTIMI ROKAMI

6. Titova klika je to zaključeno tolovaje, špijone in diverzante sprejela z odprtimi rokami.

Titovski sestavljajo iz te sodre, ki diverzije bande, ki napadajo obmejne predele ljudskodemokratskih držav ter organizirajo obmejne provokacije, samo tekom osmih mesecev lanskega leta so titovski obmejni diverzanti organizirali preko 200 obmejnih incidentov in provokacij, ki so povzročili mnogo človeških žrtv. Čez jugoslovansko mejo tihotapilo množico posameznih špijnov, večina pa cele špijonske skupine. Titovski so v namenu izurjenosti novih špijonsko-diverzijskih kadrov ustvarili več učnih središč. Ve-

liko število takih središč se nahaja vzdolž meje z Albanijo ter v Crni gori, v pokrajini Kosovo in Metohija, v Makedoniji in drugih krajih dežele. Posebej instruirane agente jugoslovanske obveščevalne službe nato ilegalno vtihovali v ljudskodemokratske države, kjer vzpostavljajo stike z dolocenimi osebam, ki so dolžne izvesti različne špijonske in diverzantske dejavnosti. Pod njihovim vodstvom agenti špijoni- rajo ter organizirajo diverzijske in teroristične akcije.

Med takimi rezidenti jugoslovanske obveščevalne službe v Bolgariji je bil načelnik oddelka za potne liste jugoslovanske ambasade v Sofiji, Savić. Savić je nekemu agentu Udbje Zvijerici, ki je bil poslan iz Ju-

goslavije v Bolgarijo naročil, naj zbira podatke glede oborožitve bolgarske armade, razmestitve čet ter letališč in drugih vojaških objektov, da bi jih lahko izkoristili v svoji vojni. Savić je to zahtevano delo izpolnil, kar je bilo potrebno — pogal v zrak. Savić je svojo pogo- gačo pripravil, naj se poveže z osebo, ki delajo na vele- podzemlju in naj organizira skupino 3-5 ljudi, katerim bo ju- goslovanska ambasada preskr- bela eksplozivne snovi, da bo do vsa ta podjetja poglana v zrak.

Na sodni razpravi proti titov- skim špijonom in diverzantom, ki se je vršila v Sofiji meseca junija 1951 leta, je bilo ugotov- ljeno, da je špijonsko in di- verzantsko udejstvovanje v Bol- gariji vodil in organiziral ju- goslovanski vojaški ataše major Kosta Ugriča. Na podlagi nje-

govga ukaza je bilo 2. avgu- sta 1950 na postaji Iskr blizu Sofije požgano in poglano v zrak državno industrijsko pod- jetje Geo Milev. Med eksplozijo je bilo ubitih 11 delavcev.

Titovski špijoni in diverzanti intenzivno rovarijo tudi proti Albaniji. V ta namen se poslu- žujejo pred vsem albanskih vojaških dolincev, ki so se za- tekli v Jugoslavijo. Iz teh izda- jalcev so v Jugoslavijo usta- novili takozvani albanski vo- jasko-politični odbori, ki je sredi- šče za rovarjenje proti alban- skemu ljudstvu. Titovska ob- veščevalna služba izteza svoje gusne tipalke tudi po drugih ljudskodemokratskih deželah.

Beograd je sedaj postal celo izmed glavnih središč ameriške obveščevalne službe in propa- gande proti ljudskodemokraciji.

V ljudskodemokratskih deže- lah pa ima beograjski center ameriških obveščevalnih služb in propagande svoje zastopni- ke, ki so v tem pogledu do- volj izurjeni. Ti zastopniki so formalno imenovani na polo- žaje atašeev ambasad Združe- nih držav Amerike. Vse te ose- be znajo jezik dotične dežele in delujejo pod izmišljenimi priimki.

Ameriški imperialisti so besni zaradi neuspehov, ki so jih doživeli na fronti tajne vojne proti Sovjetski zvezi in ljud- skodemokratskim državam. Za- radi tega iščejo nove oblike in nove metode rovarjenja. Pri tem pa imperialisti še vedno računajo na svoje špijonsko središče v Beogradu. Ameriški imperialisti trdovratno nečejo videti neizpolnitve dejstva, da zastupljeno orožje špi- jonaže in diverzant ne more iz- podkopati moči držav, v katerih ljudske množice čuvajo pri- borjenost in svobodo in neodvis- nost.

Revija «Slovan» št. 8. 1951. l.

V. MINAJEV (KONEC)

V con B bodo plačevali štirikrat višje najemnine

Koliko znaša dnevna plača navadnega delavca - Cene osnovnih življenjskih potrebščin naraščajo - Najemnine bodo inkasirali ljudski odbori

Kot posledico dozevnega zvišanja plač v con B so titovske oblasti kakor odredile povzročanje najemnin. Odslej bodo najemniki plačevali od 3 do 4 krat višje najemnine, čeprav so bile plače znane za 10 odst. Lahko si predstavljamo, v kakšen obupen gospodarski položaj je za- šlo ubogo delovno ljudstvo s temi najnovejšimi imperialističnimi ukrepi titofašističnih oblastnikov. Vzemimo primer navadnega de- lavca, ki je prejemal po 50 din na uo. Ta osota mu je sedaj zni- žana za 10 odst. Tako prejme se- danj 380 din, dnevno. Če primerja- mo to skromno osoto s cenami os- novnih življenjskih potrebščin in z zadnjim povzročanjem najemnin, ne bo težko ugotoviti, da je položaj delovnega človeka v con B iz- nezna v dan obupnejši kljub vsemu trobenanju titovskih časopisov o «naraščajočem blagostan- ju».

Ko nekaj primerov tega «bla- gostanja», ki je sededa obnem posledica udebe prostje prodaje. Kilogram kruha stane 36 din, li- ter mleka 32 din, jaja po 30 din, komad ribe od 200 do 300 din, krompir 30 do 32 din, sveža drva za kurjavo, ki jih je treba še žagati in razsekati, prodajo po 600 din, kvintal. To so le osnovne življenjske potrebe, ker o kakem nakupovanju obutve ali oblek sploh ni govora in to zaradi iz- redno visokih cen, ki so v stalnem porastu, katerih ne zmore de- lovni človek.

Najemniki bodo morali plače- vati odslej najemnine po novem sistemu, ki so ga uvedle titovske oblasti. Najemnine, bodo morali namreč polotiti ljudskim odbo- rom. Slednji si bo pridral 60 odst. Ni pa znano, v kakšne vr- he. Ostalih 40 odst. ostane na raz- pologo hišnega lastnika, ki jih bo morja pred ali slej lahko in- kasiral od tatinske oblasti.

Ta najnovejša steparja, ki so si jo zamislile titovske oblasti, pre- stavlja istočasno resno oviro za revalorizacijo od vojne poško- dovanih stavb. Najbolj nujna po- pravila so namreč ude udebe tega ukrepa izorševali stanova- ci sami in to v dogovoru z last- nikom. Stroški za popravila so se poravnali pri odplačevanju naj- emnine. Odslej bo to onemogo- čeno, ker zahtevajo ljudski od- bori plačevanje celotne najem- nine.

S tem so obnem prizadeti stanov- nici v krajih, kjer so razstre- ljevanja min povzročila precej- šnja škoda na stavbah. Stanova- ci so si sami popravili stanova- nja in si preskrbeli gradbeni ma- teriali le v veliko težavo in o- grožniti stroški. Ves material je namreč skoro izključno na raz- pologo gradnja stratiških objek- tov, lukznih vil in zabavišč za titovske hierarhe.

Ki bi se ne bilo dovolj gorja in bede, so začele titovske obla- sti con B v zadnjih tednih zo- pet odirati potniški promet med obema conama. Iz raznih, tudi oddaljenih vasij prihajajo ljudje že v zgodnjih jutranjih urah na pomol, kjer morajo čakati tudi do popoldneva predno jim titovski milničniki dovolijo vstop na par- nik. In še tokrat se štenilo pot-nikov omejuje le na kakih de- set oseb. To se ponavlja pri vsa-

kem odhodu parnika. S tem siste- mom hočejo titofašistične oblasti odirati prebivalstvo B od potovanja v cono A, čeprav je nsem še predobro znano, da ne potujejo zaradi kake zabave, mar- več so v to prisiljeni bodisi za- radi zaslužka ali, da si nakupijo vsaj nekaj živil.

Na pomolu iz Izoli je prišlo prejšnji teden do incidenta, ki sta ga izvolila dva pijana milničnika. Ljudi, ki so se hoteli okrcati na parnik, namenjen v Trst, sta za- čela žaliti in jim groziti, da ne- dovolja potovanja v Trst, ker bi ti ljudje v Trstu kritizirali titovsko oblast. V svoji fašistični oholosti sta začela celo pljuvati na potnike.

Ker so videli ljudje, da jim je- stop na parnik onemogočen, so se nekateri podali na avtobusno postajo z namenom da odpotujejo v Trst z avtobusom. Nekaj jih je tudi že zasedla mesta v avto- busu. Titofašistična pijana milnič- nika pa se nista zadovoljila z «junaškimi» podvigi na pomolu. Vstopila sta nato v avtobus ter začela suvati potnike in jim zopet groziti. S surovim in dijaškim nastopom sta tako prisilila vse potnike, da so morali izstopiti in se na ta način odpovedati potova- vanju v Trst.

Ze sam ta dogodek je najboljši dokaz, ne samo imperialistični- skri titovske klike za potrebe prebivalstva, marveč obnem, kakšno užgo vcepelajo v mož- gane milničnikom.

Industrializacija ljudskih demokracij v polnem teku

Prvi uspehi planov v Čehoslovski, Romuniji in Madžarski

V deželah ljudske demokra- cije je bilo v sorazmerno krat- kem času obnovljeno gospodar- stvo, ki je se posebno trpelo zaradi pustošenj zadnje sve- tovine vojne. Povsod izpolnju- jejo in presegaajo postavljene plene, katerih cilj je predvsem izvršitev socialistične indu- strializacije dežel.

Tudi za dežele ljudske de- mokracije veljajo Stalinove be- sede, da «brez industrije, po- sebno še težke industrije, ni mo- gče graditi socializma». Težka industrija proizvajajo stro- je za laško industrijo, poljedel- ske stroje, traktorje, košilice, gra- bne stroje, prevozna sred- stva itd.

Naj navedemo nekaj prime-rov ogromnega razvoja indu- strializacije dežel ljudske de- mokracije.

V L.R. MADŽARSKI

Petletni plan v L. R. Mad- žarski se je že v prvem letu razvil hitreje, kot je bilo predvideno. Po razširjenem petletnem planu se proizvodnja madžarske industrije ne bo po- večala za 86,4 odst., kot je bilo predvideno na podlagi prvotne ga plana, marveč za 203 odst. Tako bo proizvodnja skoraj štiri- krat večja, kot je bila leta 1949. Zgrajenih bo 341 novih industrijskih podjetij, od teh 267 za težko industrijo. Naj- večje objekte predstavljajo nedvomno velika železarna v Stalinvosu, kombinat aluminija v Inoti in hidrocent- rali v Tisaleku.

V L.R. ČEHOSLOVASKI

Glavna naloga povečanja pe- tletnega plana L. R. Čeko- slovške je pospešeno gradnje socializma v vseh panogah go- spodarstva. V prvotnem planu je bilo predvideno, da bo in- dustrijska proizvodnja za 57 odst. večja. Po povečanem petletnem planu pa se bo in- dustrijska proizvodnja v pri- meri s 1948. letom povečala do 1953. za 98 odst. Prvotni plan je predvideval porasta težke industrije v primeri s 1948. za 1,7 krat, dočim se bo po raz- širjenem planu težka industrija povečala do 1953. za 2,3 krat. Najhitreje se bo razvijala in- dustrija strojev, ki bo 1953. štiri- krat večja kot v l. 1948. Ta mo- gčni razvoj težke industrije in industrije strojev je se po- sebne pomena pri spremembi enostranske gospodarske struk- ture Čehoslovške.

RAZVOJ V L.R. BOLGARIJI

Industrijska proizvodnja v L. R. Bolgariji se bo do kon- ca 1953. povečala za več kot dvakrat v primeri s 1948. le- tom ter bo imela veliko vlo- go pri okrepi nje gospo- darske moči. V L. R. Bolgariji se gradi veliko število novih to- varn, rudnikov, vodnih ba- zenov, električnih central, že- leznice itd.

V L.R. ROMUNIJ

Delovno ljudstvo je ob ne- sebični in prijateljski pomoči Sovjetske zveze spremenilo de- želo v ogromno gradilišče no- vega življenja. S pomočjo Sov- jetske zveze, ki pošilja Ro- muniji premoč, jeklo, bombaž in druge surovine ter stroje, se je romunska industrijska pro- izvodnja znatno povečala. Sle- dja je bila v letu 1950. dva- krat večja kot 1948. leta. U- spešno se razvija tudi indu- strija traktorjev, kombajnov in drugih najmodernejših strojev.

Veliki uspehi v deželah ljud- ske demokracije so možni za- radi ogromne in nesebične po- moči vrve dežele socializma — Sovjetske zveze.

Madžarski delavci lahko uživajo svoje letne počitnice tako poleti kot pozimi. Na sliki vidimo enega izmed domov oddiha, kjer madžarski delavci prebivajo svoje zimске počitnice.

V GORIŠKI DELO POKRAJINI

UREDNIŠTVO IN UPRAVA GORIŠKE IZDAJE «DELA» GORICA, ULICA XXIV. MAGGIO ŠTEV. 18. PRVO NADSTROPJE, TELEFONSKA ŠTEV. 666.

Zasedanje Pokrajinskega komiteja za Furlanijo in Julijsko Krajino

POOSTRITI BORBO ZA OBRAMBO MIRU

V Vidmu se je pod predse- stvom poslanca tov. Beltrama in poslanca tov. Čučolija, se- stal Pokrajinski komitej za Furlanijo in Julijsko Krajino, da preuči, s kritiko in avtorit- etno, razvoj borbe za mir. Te- ga sestanika so se udeležile tu- di sekcije videnske federaci- je, goriške in federacije iz Pordenona.

Pokrajinski komitej prikazu- je vsem komunistom veliko ne- varnost nove vojne, ki jo sku- šajo zaneti anglo - ameriški imperialisti, v katero bi vklju- čili v takomenovano enolno armado tudi nemško vojsko, ki je bila predlagana in sprejeta v tovariši Atlantskega sveta v Rimu. Zasedanje Atlantskega sve- ta v Rimu je med italijanskim ljudstvom ustvarilo veliko ne- zadovoljstvo, poleg tega pa je bil v Beogradu 14. novembra t. l. sklenjen še vojaški pak- t med Jugoslavijo in Združenimi državami, ki predstavlja ve- liko nevarnost posebej za Trst in našo pokrajino.

Pokrajinski komitej zaradi te- ga poudarja nujno potrebo

S SEJE GORIŠKEGA POKRAJINSKEGA SVETA

Več predlogov tov. Poletta za znižanje proračunskega primanjkljaja

Naši svetovalci stavili predlog, da se izredna pomoč za praznike dodeli tudi beguncem - Resolucija za spoštovanje zakona mater-delavk

V soboto 22. t. m. je imel v Gorici svoje zasedanje goriški pokrajinski svet, na katerem je razpravljal o številnih in ze- lo važnih vprašanjih.

Takoj v začetku seje je spre- govnil tov. Poletto ter pozval predsednika sveta, naj daj po- ročilo o razdeljevanju pomoči za božične praznike popla- vljenim, ki so kot gostje na- stanjeni v Gorici. Po preči- tanju poročila je tov. Poletto na- dalje predlagal, naj bi se ta pomoč dodelila tudi beguncem, ki so pobegnili iz titofašistične Jugoslavije.

Sledilo je čitanje občinskega proračuna za leto 1952. V ime- nu Posoške demokratske eno- tnosti je proračun kritiziral tov. Poletto, ki je dejal, da v pokrajinski upravi niso imeli velikega vpogleda in se zaradi tega posvetovalne komisije ni- so mogle spustiti v širšo preu- čitev. Dodal je da je bil pri- manjkljaj proračuna tako v le- tu 1949, 1950 in leta 1951 za 170 milijonov lir. Zaradi tega je bilo nujno potrebno zahte- vati od vlade dodatno vsoto

G. Guerra in njegovo „socialistično“ pojmovanje

Kako skrbi krminski župan za svoje občane

KRMIN — Vedno bolj oči- vidno so «zaslugi» našega žu- pana, posebno pa še, če se u- pošteva njegovo ravnanje do delavcev, ki so zaposleni v opekarni. Poleg izkoriščanja delavcev pa so še bolj izkoris- čeni mladi delavci, ki jih je videti v pravem medse- binjem tekovanju s samokol- nicami, s katerimi prevažajo material. Tudi higijensko stan- je v tovarni je zelo pomanj- kljivo, posebno pa, če pomis- limo, da sploh nimajo pitne vode. Delavci jo morajo piti- šati v sodih, kar predstavlja, posebno v poletnih časih, ve- liko zdravstveno nevarnost.

Vsemu krminskemu prebi-

Izboljša naj se način ravnanja s poplavljenici

GORICA — Veliko nezadovol- stvo vlada med poplavljenici, ki so kot gostje v našem mestu na- stanjeni o vojašnicah v ul. Mon- tesanto. Za njihovo vzdrževanje je vlada nakazala Papški podpo- ri knmisti po 260 lir dnevno za vsako osebo. To se še kolikor- toliko da prenašati, če pomislimo, kako ta komisija ravna s popla- vljenici, je res neudržljiva. Popla- vljeni so proti takemu ravnanju že velikokrat protestirali, toda ker so njihovi protesti doslej bili neveljavni, so se končno odlo- čili, da gre posebna delegacija ne prefekturo ter, če ne bo zado- steno le protest, bodo poplavljeni stopili v gladovno stavko.

Ni od danes, odkar se naša Partija in Enotni sindikati zani- majo za stanje poplavljenec, pred nekaj dnevi sta obiskala poplavljenec občinski svetovalec Batti in tajnik C. d. l. tov. Trippi. Za tem pa sta se podala tajnik zbornice in tov. Lorenzon do goriškega župana ter zahteva- vali, da se čim prej izboljša na- čin ravnanja s poplavljenici. V kolikor pa se je lahko zvedelo, navedena ustanova deli med poplavljenec oblike in čevlje po- polnoma raztrgane in skoraj ne- uporabljive, medtem pa ko na- branem denarju ni močete imeti nobene kontrole.

Kot se slabo postopa s popla- vljenici, ravno tako niso nič na- boljše begunci, ki jim je uspe- lo odkriti se titofašističnega režima. Če vlada potroši za prve 250 lir na dan za osebo, je za- slednje ta vsota znižana na 200 lir na dan, bolniška pomoč pa sploh ne pride v poštev. Tudi na bedi in pomanjkanju je kr- škanska demokracija in papeška podporni komisija skušala špe- kulirati s tem, da bi ustvarila ne- pravno mejo med istrskimi begunci in poplavljenici. Manever, ki ga je v veseljem podprl tudi demo- kristijski «Giornale di Trieste» pa ni uspel, ker so istrski be- gunci preveč dobro spoznali so- razno politiko demokratske vlade, ki jo misti ustesti med begunci in poplavljenici ali bolje rečeno med Italijani in Italijani, na drugi strani pa skuša po- stati najboljša prijateljica izda- jalca Tita. Zaradi tega naša Par- tija, edina braniteljica interesov širokih delavskih množic, zahteva, da se dane obljube izpolnijo ter naj se izboljša način ravnani- ja, ki ne bo in ne sme žaliti osnovne življenjske zahteve.

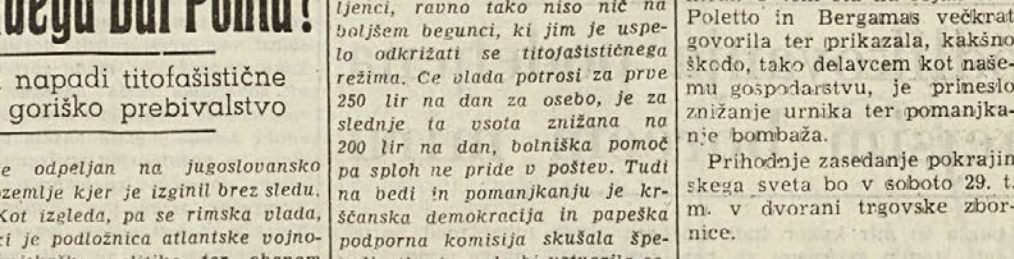

Kaj je z usodo mladega Dal Ponta?

Naj se končajo nizkotni napadi titofašistične tajne policije na mirno goriško prebivalstvo

Se do danes se ni nič izve- delo o mlademu komunistu tova- rišu Dal Pont, katerega so prejšnji teden napadli agenti titofašistične tajne policije v bližini meje med Italijo in Jugoslavijo. Tovarš Dal Pont se je nahajal na ozemlja- tovarne meje ter so ga po napadu odleteli na jugoslovansko ozem- lje. To je do danes eden izmed najhujših napadnih zločinov, ki so galetistični agenti upri- zorili o naši pokrajini.

Zaradi tega nesramnega titofa- šističnega dejanja proti mirnemu goriškemu prebivalstvu so števil- ni komunistični, socialistični in socialdemokratski odposlanci v- prašali italijansko vlado ali je u- krenila potrebne korake za obram- bo italijanskega državljanja, ki je bil brez vsakega razloga na tako nizkoten način napaden ter nato

Se do danes se ni nič izvedelo o mlademu komunistu tovarišu Dal Pont, katerega so prejšnji teden napadli agenti titofašistične tajne policije v bližini meje med Italijo in Jugoslavijo.

Sprehod po podeželju

SALEŽ

V četrtek preteklega tedna smo poslušali tovariša Ma- lina, ki je predaval o tem, kar je v teku svojega poto- vanja po Sovjetski zvezi vi- del. Tovarš Riko je v svo- jem običajnem poljudnem pripovedovanju prikazal, ka- ko napreduje ljudje v de- želi socializma. Prisotni, ki so napolnili sobo in ku- hinjo, so pozorno in v nav- dušenjem sledili besedam govornika.

Par dni pred omenjeno konferenco so vsi vasa- ceni prešli po pošti nemo bro- šuro, v kateri gospodje pi- suni zelo bele barve blagijo Sovjetsko zvezo in skušajo prikazati, da vlada tamkaj suženjstvo in pomanjkanje.

Res lepše prilike, da za- mašimo usta vsem sovrazni- kom Sovjetske zveze, od ti- tovcov do bečkov pa do vseh italijanskih nacionali- stov in psevdosocialistov si ni bilo treba želeti. Slišali smo z ust tovariša, ki je dvajset dni prebival v Mo- skvi, Leningradu in v Kije- vu, kaj vse je zmoglo napra- viti ljudstvo in kako si to ljudstvo uredi svoje življe- nje tam, kjer vlada svobo- da in kjer je na vodstvu dr- žave Komunistična partija. Imajo se korajžo primerjati življenje v Sovjetski zvezi z življenjem pri nas. Vsi mi, ki smo slišali vse kar nam je povedal tovarš Riko ter vsi ostali, ki ljubijo Sovjetsko zvezo in vidijo v njej zaščit- nico miru in svobode vseh narodov, bi kaj radi živeli v taksem «suženjstvu» in bi brez obziralovanja zapustili zapadno civilizacijo in «svobodo» Trumanovega tipa.

Dopisnik iz Lonjerja

PREČNIK

Po dolgem času so vendar prišli popravljati pot, ki vodi iz Mavhinj skozi Preč- niko do Sempolaja. V resnici nujno n potrebna delo, ker je bila pot popolnoma razo- rana od tankov in dežja. Ker- stonjem v Prečniku sem več dni opazoval, kako de- lavci o pot popravljajo. Zdi se mi, in to ne samo meni, da tako popravljena pot ne bo trajala niti mesec dni. V jame in globoke jarke na ko- lovozih nasujejo suhega gra- moz in povrh nekaj pesku, kol' nose gospodine potro- šijo sir po juhi. Vsek avto- mobil, da ne govorim o tan- kih in težkih vojaških vozi- ljih, spravi ta gramoz v stran in na cesti ostane še bolj glo- bok jarek, ki je za kolesarje in motokliste še bolj ne- varen ker je posut z drob- gramozom, na katerem se ko- lo prav rado zdrsne.

MAČKOVLEJE

Pred kratkim so na podlagi sklepa občinskega sveta po- stavili po vseh vaseh dolins- ke občine table z imeni vasi v dveh jezikih.

Vse to je pravilno in je ob- čen tudi razveselilo, ker dokazuje demokracijo občin- ske uprave v Dolini in predstavlja lekcijo za demo- kratskega župana Barto- lija.

Mislim, da so bile table po- stavljene zato, da tujec, ko pride v vas, ve v kateri vasi se nahaja; kajti za domače prebivalce vasi to ni potre- bno. Pri nas pa omenjena tabla ne služi svojemu na- menu, ker je postavljena v neviden kraj, in če kdo pride v vas od Doline, je sploh ne more opaziti.

Sem mnenja, da bi bilo bo- lje, če bi se te table postavi- le v takšne kraje, da jih lahko vsak že od daleč za- pazi. Ne vem, kdo je dal na- svet, da se v Mačkovljeh po- stavi tabla tam, kjer je de- je to svetovalec občinski ata- še je delavec, kateremu je bila poverjena ta naloga, napravil kar po svoje.

Moj nasvet je, da se tabla snamne ter premesti na pri- mernejši kraj, da bo služila namenu, za katerega je bila napravljena.

Poleg tega, ko sem slučajno šel v mesto s kolesom, sem v Domju videl tablo z napi- som — DOMJO —. Nisem pogledal v nobeno topografsko karto, vendar mislim, da se v slovenskih napisih Do- mjo in v italijanskih Domio. Zato je pravilno, da se ta pomanjkljivost popravi.

vaščan

PREČENSKI KOLESAR

DOLINA

Po dosto, ki pelje iz Do- mja v Dolino, na desni stran- ni gostine Adamič posede- je devet kmetov, od katerih sedem iz Doline, eden iz Bo- ljunca in eden iz Krogelja, približno deset tisoč kvad- ratnih metrov njiv. Ta koš- metje je znan kot najbolj rodovitven v dolinski občini. Sedaj, ko se vršijo dela za industrializacijo Zavelj, so jim to zemljo kar zasedli, ne da bi nekoga vprašali. Niče se ni spomnil, da bi prizadeti ponudil primer- no odškodnino ali se vsaj za- čeli pogajati. Začetni so si- prostori, ki ga nameravajo uporabiti in izkoristiti za gradnjo in obratovanje nove opekarnje. Poleg tega so na- več krajih skopali globoke jame, z namenom iskati vodo.

Nisem proti industrializa- ciji našega ozemlja, vendar mislim, da v civilizirani do- bi, v kateri živimo, bi bilo treba v takih primerih dru- gače postopati ter priznati, da so prizadeti kmetje od ti- seje zemlje živeli. Letos ne- vedo, kam bodo posadili krompir in drugo, ker je bila odvezta zemlja za večino od njih edina, ki so jo imeli.

Zveza malih posestnikov pri Enotnih sindikatih se za- nima, da bo vprašala za pravo- vedenje ter da bodo kmetje, katerim je bila zemlja odvzeta, trpeli čim manj- šo škodo.

Prizadeti kmet

Prizadeti kmet

Goriška federacija RPI in uredništvo goriške izdaje

želita vsemu demokraci- nemu prebivalstvu in čit- tateljem srečno novo leto 1952. v miru in napredku.

Prizadeti kmet

Prizadeti kmet

Prizadeti kmet

Prizadeti kmet

PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV DOMA IN V SVETU LETA 1951

SZ-branik miru je zavrla pogubonosni korak netilcev vojne

1. januarja 1951 je vlada ZSSR poslala vladam zapadnih velešil nogo v zvezi s predlogi za sklicanje konferencie štiri zunanjih ministrov. S to svojo nogo je sovjetska vlada ponovno dokazala, da so vse njene sile mobilizirane za mir v svetu. V noli je med drugim zatrdila, da je pripravljena sodelovati pri reševanju vseh vprašanj, ki se tičejo Nemčije, istočasno pa je ožigala na pomere »zapadnjakov«, ki pomore oborožujejo Zapadno Nemčijo. Noto so vse miroljubne sile v svetu sprejele z velikim upanjem, da bo prišlo do mirne poravnave vseh neresenit in pereh vprašanj.

3. januarja so osvobodilne sile korejske ljudske vojske in kitajskih prostovoljcev vkorakale v korejsko prestolnico Seul. Ob tej priliki je tov. Kim Ir Sen izdal posebno dnevno povelje. Ameriški osvobodilci in slingmanirjevski razbojnik so v blazni zbegnosti zapustili mesto in zbežali proti jugu. Niso imeli niti toliko časa, da bi vzeli s seboj ali pa uničili vsake arhive, ki so pomembna zgodovinska spomenika in iz katerih je zlasti razvidna krivdnost južnokorejskih oblastnikov.

8. januarja so pričeli razpravljati v rimskem parlamentu o politiki miru. Na tem razpravljanju so bili ožigani demokristjanski poglavari kol navadni agenti ameriških imperialistov. Ti so seveda odbili vse konkretne predloge, ki jih je stavila opozicija. Nekaj dni za tem je prišel v Rim ameriški general Eisenhower. Ze v Franciji, kjer je bil nekaj dni pred prihodom v Italijo, so ga sprejele miroljubne sile z velikimi demonstracijami, protesti in stavkami. Isto se je ponovilo tudi v Italiji. V več mestih je prišlo do splošne protestne stavke. Sečelova policija je v mestu Comacchio streljala na demonstrantov.

Poplavljeni v Italiji

stavko zadušili že v kali. Proti stavkajočim so poslali svoje čete, toda brez uspeha. Ves teror in brezčlovešne aretacije niso ustrašile španske ljudstva.

11. v marcu se je ameriški general Mac Arthur že pripravil za napad na LR Ki-

riko kot »premagani prokonzula«, kjer bi danes kvečemu igral generala samo še v Hollywoodu. Vendar pa ni ameriška vlada niti potem spremenila svoje politike na Daljnem Vzhodu, kar znači, da so bile polemike v zvezi z Mac Arthurjem le navadna farsa. To je potrjil tudi Truman v svojem govoru po radiu dne 12. aprila.

7. marca je na konferenci namestnikov zunanjih ministrov v Parizu sovjetski delegat tov. Malik zahteval, naj se spoštuje mirovna pogodba z Italijo in naj odide iz Trsta vse zasedbene čete. Poudaril je, da je umik čet iz Trsta pripravljen umakniti svojo opozicijo ter sodelovati z vlado pod pogojem, da bi ta vodila politiko miru. Izjava je imela velik odmev v Italiji in v svetu.

3. Oj 3. do 8. aprila je bil v Rimu VII. kongres KPI. Kongres je bil velikega pomena. Na njem so jasno dokazali, da je sedanja pot italijanske demokristjanske vlade zgrešena in da je nujno treba kreniti na pot miru in dela, ako se hoče obvarovati Italijo pred ponovnim uničenjem. Kongres se je vršil v znamenju proslave XXX. obletnice ustanovitve KPI.

8. maja je bila velika stavka državnih namestencev v Italiji. Stavkalo je nad 90 odst. namestencev, kar predstavlja resen opomin oblastem. Tudi v Trstu so stavkali ta dan državni namestenci. Do

enotne stavke je prišlo zato, ker vlada zavlačuje povišanje plač.

27. maja so bile upravne volitve v številnih pokrajinah Severne Italije. Demokristjanski volilni stroj v rimskem parlamentu je že pred časom poskrbel za krivični zakon, ki je omogočil reakcionarnim silam, da so se polastile številnih pokrajinskih in občinskih uprav, kljub temu, da so zdrave sile imele mnogo več glasov. Ista farsa se je ponovila naslednjo nedeljo na Siciliji, 9. junija pa po ostalih pokrajinah Srednje in Severne Italije in na Goriškem.

28. maja so bile volitve za izvolitev predsednika avstrijske republike. S pomočjo komunistov je bil izvoljen za novega predsednika socialdemokrat Koerner.

(Se nadaljuje)

19. decembra je, na primer cena parov žitnih piščancev v primeri s ceno pred dvema tednoma padla za 30 odst.; cene perutnini so v dveh tednih padle za 12 odst.; maslo za 21 odst., mleku za 16 odst. in jajcem za 15 odst. Zato so torej madžarski delovni ljudje srečni. Oni vidijo, kako vlada izpolnjuje svoje obljube. Izobilje blaga označuje vse tve. Povsod se dobi v izobilju: mast, maslo, perutnina, svinjina, goveje in teleče meso. Tudi zelenjava je dobila. Prav posebno veliko je popravševanje po prekanjenini, ki se od 17. decembra lahko kupuje brez nakazila. Klobo-se, po vsem svetu znane madžarske salame in usa ostala prekajenina so v ogromnih količinah na razpolago po trgovinah.

V čistih prodajalnah z živo razsvetljeno izložbo se živijo kupovalcev nadaljuje do poz-

nih ur. Eden izmed največjih magazinov Budimpešte na vogalu Rakosijske ulice in drevoreda Nagykerut je odprl svo noč.

Znajo je, da so države ljudske demokracije raj za otroke, in res je: te dni so otroci, ki jih držijo za roko srečne matere, navadili na slaščičarne, ki jih prav gotovo ne manjka v Budimpešti.

V Budimpešti je slaščičarn, kotlikor je »Bistroa v Parizu. Znana slaščičarna Gerband, ki je bila v preteklosti raj le za bogate, prodaja velike količine najraznovidnejših slaščic, ki jih lahko kupuje vsak delovni človek. Cokoladna tovarna Serenč, ki se kosa s švicarskimi, je vrgla na trg preko 180 vrst slaščic. Izložbe so prenapolnjene s piškoti, bonboni in drugimi slaščicami. Poleg vsega pa so še take slaščice, ki jih pozna samo Madžarska in katerih imena je nemogoče prevesti. Zaradi vsega tega pa naj bra-

lec ne misli, da Madžari mislijo le na jedila, prav v teh dneh so se pojavile na knjižnem trgu številne nove knjige, med katerimi so najbolj znana dela svetovne literature: Swift, Shakespeare, Cervantes, Balzac in veliko drugih.

Teatri so vsak večer prepolni. Upirizarjo se madžarska in sovjetska dela. Velik uspeh pa zanje v teh dneh Moliere. Tudi v kinu je zelo težko najti prostora brez predbeležbe. V sobotah zvečer mladinci in mladinke gredo na zabavo in na ples v velike kavarnen in dragam.

V Budimpešti ni noroglave tekme za oborožitev. Ni brezposelnosti in ne vlada strah pred bodočnostjo.

Tudi na Madžarskem so si 1. januarja 1951, vsi ljudje voščili srečno Novo leto 1951. In v resnici to leto je bilo srečno. A. K.

Pismo iz Budimpešte

Srečen božič 1951 na Madžarskem

Laž in njen ženin

FRAN MILČINSKI

Laž je neki večer premišljevala, kakšen je vendar svet, da ji ne verjame več vsega od kraja. Prišla je slednjič do sklepa, da se bo omožila. Omožena ženska ima, tako je mislila, le nekaj več veljave mimo samke.

Iskalo je torej ženina. In res, našla je moža, ki ji je bil posebno všeč: imel je lasuljo, umetne zobe in lepo kratke noge kakor sama. Ime mu je bilo Prilazič. Hitro sta se domenila, da mu je najprej prebiti izkušnjo, potem pa bodi poroka.

Laž gre čn stopi v krčmo. V njej so sedeli kmetje o polnem bokalu in tarnali o slabih časih. Laž prisede ter si naroči vina in kruha. Pa jo vprašajo pivci: »Matl, od daleč prihajate, kaj je novega po svetu?«

»Kaj bodi novega?« odgovori Laž. »Nič posebnega. Le koki so videla za čudo večko: z eno nogo je stala pod Grintovci, z drugo pod Gorjanci in pila iz Save.«

Kmetje bušijo v smeh: »To je laž, kosmata laž! Laž se povezi nos; pozabi plačati in gre.

Za njo pride po dogovoru Prilazič. Pije svojo menico pa se njega vprašajo po novicah. »Druga ne vem,« jim de, »samo jajce sem videl, bilo je toliko kakor hiša, devet kovačev ga je z detli odpiralo, vsej deželi ga bo dosti za cvrtje.«

Kmetje staknejo glave in reko: »Nemara je pa to jajce od tiste koki, ki je ženska pravila o njej.« Vprašajo Prilaziča, ali ni videl tudi kure, ki ga je znesla. Prilazič, da ne, kmetje pa modro pokimajo, češ: »Kokos, ki je to jajce izlegla, je čudo velika; z eno nogo stoji pod Grintovci, z drugo pod Gorjanci in pije iz Save.« Pa so vse verjeli.

Laž krene v drugo gostilno. Tudi tam jo vprašajo po novicah. »Kaj bodi novega?« odvrne. »Nič posebnega; samo zelatno glavo sem videla, toliko je bila, da so tesati po lestvi plezali nanjo.«

»Lažes, zakrčijo moške, »etahh de-elih ne bomo poslušali. Kar poberi se!« Laž užaljena odide: iz gole jeze vzame se masle in kozarec s seboj.

Kmalu nato se pojavi Prilazič v krčmi. Zopet povpraševanje. Prilazič malo pomisli in pove: »Poro sem videl, Bog ve kajega zeliša je bilo, tolikšno, da je stalo pet voz pod njima.« Kmetje se spogledajo. »Zelatna vena«, menijo eden. »Ne vem,« podvomi Prilazič, »za zelatno se mi je zdelo prevelika.«

»Zelatna je bila, prav zelatna,« silijo kmetje, »mi to dobro vemo, nič novega nam nisi povedal, o tem želju smo že slišali.« Pa so zopet verjeli.

Laž zavije še v tretjo krčmo in pove kmetom tretjo neresnico: da je videla, kako je morje gorelo, neki da ga je šlo sto oravov v izgubo. Ti kmetje pa so bili vroče krvi. Kar koj so se razvneli. »Kaj so planili, es takimi da bi nas pitala? Čakaj, mi ti pokažemo!« Ze jo držita dva pod pazduho, tretji pomore z nogo in uboga Laž prhne prek praga na cesto.

Niso se še dobro pomirili, ko stopi Prilazič mednje. Vljudo jim voči dober dan pa jih pobara, kaj jih je tako razburilo. Kmetje mu hite pripovedovati, kako jim je hotelo zanikno ženstvo navestiti gorečo morje, pa so ji ko pojasnili, po čem to laži. Prilazič jim pritrdi in jih pihvali. Trečjo in prjo, zatem pa jim pove, kaj je srečal na cesti: dolgo, dolgo vrsto težkih voz, vsi so bili zvrhano naloženi s pečenimi ribami. Kaj menijo, od kot so bile?

Kmetje pomislijo: »Nemara je pa ženska le govorila neresnico, da je morje gorelo.«

»Kako bi morje gorelo,« je ugovarjal Prilazič, »ko je pa morko?« A kmetje so se iznova ogreli: »Od kod pa potem vozovi pečenih rib, če ne iz gorečega morja?« In ko je Prilazič le še zmajeval, so ga v svoji togoti kar na eno, dve postavili na hlad.

Prilazič se je ročno pobral in poihel za Lažjo. Rokala ga je na koncu vasi, S smehom sta si segla v roke; izkušnja se je obnesla.

Gospodična Laž in gospod Prilazič sta se poročila. Zivelata sta srečno in ugledno ter imela mnogo, mnogo, o premnogo otrok.

Svetovni mladinski festival v Berlinu je bil mogočen odgovor podžigalcem mrznje in sovraštva med narodi in obenem svečan opomin, da mladina ne bo nikoli več postala topovska hrana v službi imperialistov. Mir je mogoče ohraniti in prijateljstvo ter bratstvo med narodi tudi. Na sliki vidimo nemškega mladina v objemu korejskega invalida. Pomenljivi simbol bratstva med vsemi narodi in plemeni.

(Se nadaljuje)

dem govori.

19. decembra je, na primer cena parov žitnih piščancev v primeri s ceno pred dvema tednoma padla za 30 odst.; cene perutnini so v dveh tednih padle za 12 odst.; maslo za 21 odst., mleku za 16 odst. in jajcem za 15 odst. Zato so torej madžarski delovni ljudje srečni. Oni vidijo, kako vlada izpolnjuje svoje obljube. Izobilje blaga označuje vse tve. Povsod se dobi v izobilju: mast, maslo, perutnina, svinjina, goveje in teleče meso. Tudi zelenjava je dobila. Prav posebno veliko je popravševanje po prekanjenini, ki se od 17. decembra lahko kupuje brez nakazila. Klobo-se, po vsem svetu znane madžarske salame in usa ostala prekajenina so v ogromnih količinah na razpolago po trgovinah.

V čistih prodajalnah z živo razsvetljeno izložbo se živijo kupovalcev nadaljuje do poz-

nih ur. Eden izmed največjih magazinov Budimpešte na vogalu Rakosijske ulice in drevoreda Nagykerut je odprl svo noč.

Znajo je, da so države ljudske demokracije raj za otroke, in res je: te dni so otroci, ki jih držijo za roko srečne matere, navadili na slaščičarne, ki jih prav gotovo ne manjka v Budimpešti.

V Budimpešti je slaščičarn, kotlikor je »Bistroa v Parizu. Znana slaščičarna Gerband, ki je bila v preteklosti raj le za bogate, prodaja velike količine najraznovidnejših slaščic, ki jih lahko kupuje vsak delovni človek. Cokoladna tovarna Serenč, ki se kosa s švicarskimi, je vrgla na trg preko 180 vrst slaščic. Izložbe so prenapolnjene s piškoti, bonboni in drugimi slaščicami. Poleg vsega pa so še take slaščice, ki jih pozna samo Madžarska in katerih imena je nemogoče prevesti. Zaradi vsega tega pa naj bra-

lec ne misli, da Madžari mislijo le na jedila, prav v teh dneh so se pojavile na knjižnem trgu številne nove knjige, med katerimi so najbolj znana dela svetovne literature: Swift, Shakespeare, Cervantes, Balzac in veliko drugih.

Teatri so vsak večer prepolni. Upirizarjo se madžarska in sovjetska dela. Velik uspeh pa zanje v teh dneh Moliere. Tudi v kinu je zelo težko najti prostora brez predbeležbe. V sobotah zvečer mladinci in mladinke gredo na zabavo in na ples v velike kavarnen in dragam.

V Budimpešti ni noroglave tekme za oborožitev. Ni brezposelnosti in ne vlada strah pred bodočnostjo.

Tudi na Madžarskem so si 1. januarja 1951, vsi ljudje voščili srečno Novo leto 1951. In v resnici to leto je bilo srečno. A. K.

ZA MLADE PRIJATELJE

DOBRA ZAMENA (Ruska pravljica)

Zivelata sta mož in žena; imela sta par volov, voza pa ne. Kakor sta se hotela kam odpeljati, je moral kmet po vasi iskati voz in do vsakega sedel si ga je že vsaj po petkrat izposodil. Prišlo je že čelo tako daleč, da mu niso hoteli posoditi voza; s komur se je obrnil, vsak mu jo je zasoil:

»Kakšen gospodar pa si! Par volov imaš, voza pa ne!«

Nekoč se kmet zopet napravil na pot, a nima, na čem bi se vozil; leti sem in leti tja in ostane doma.

»Poslušaj me, mož,« reče žena, »pelji vola na sejem, prodaj ju in kupi za denar nama voz! Pojdi, da ga bova imela. In potem bodo tudi k nama ljudje prihajali po voz, pa ga ne bova nikomur posodila.«

Mož poslušal ženo, vstane zgodaj ob zori, vzame par volov in jih žene v mesto. Ko je bil že blizu mesta, zagleda starca, ki vozi na sejem nove vozove. Prihiti k njemu in mu reče:

»Zdravo, prijatelj! Ali so ti vozovi na prodaj?«

»Seveda!«

»Veš ti, kaj ti bom povedal?«

»Kar mi poveš, to bom tudi vedel.«

»Evo kaj: Stori mi prijaznost, daj mi voz, a ti vzemi moj par volov!«

Starac vidi, da zamena ni slaba: Par volov mnogo velja, poljubno st rublje, a voz vsega skupaj — dvajset, in reče:

»Izvoli, druzet! Vzemi, katerega hočeš!«

Kmet izbere največji in dà zanj par volov. Starac pa posebno vesel hiti v mesto, in le to mu je šlo po glavi, da se ne bi kakorkoli ta semež premislil in zahteval nazaj svoja vola. Kmet stoječ na cesti pa si je mislil:

»Hvala Bogu, zdaj imam vozi! Samo kako ga bom domov zvlekel? Volov nimam več, zato moram sam vleči.«

Vzame v roke vrvi, upreže se v voz, alo, zdaj pa vleči! Vleče in vleče, prevajal pot vrste pa se utruji kot pes. Znoj ga oblija po vsem telesu, in srajco je lahko kar ozmel. Postoji, sede, da si odpodije čn se zamisli: Do doma je še daleč, okoli petnajst vrst. Kaj hreče v vozom! Kar zagleda pastirja, ki žene dve kosi na sejem pa mu zakliče:

»Zdravo, prijatelj! Kam ženeš?«

»V mesto, na prodaj!«

»Cemu bi prodajal? Menjajva raj! Daj mi eno kozo za ta voz! Vidiš, fisto nov je!«

»Samo, bratec, da se ne prevaris! Ako menjava, potem se ne dà več popraviti. Pa dobro! Izberi si tisto, katero hočeš, da mi ne boš očitil potema. Kmet mu dà voz, vzame kozo in jo odvede s seboj.

Gre, gre, dve vrsti je že prehodil — pa sreča krošnjarja, ki je na hrstu nosil koš, a za pas si je zataknil cel sveženj mošnjčkov. Kmet pogleda te mošnjčke in zelo so mu všeč.

»Slišiš, prijatelj! Kam nesesh mošnjčke?«

»V mesto na prodaj!«

»Menjava! Daj mi enega za kozo!«

»Izvoli, moj dragi!«

Kmet vzame mošnjček, ga dene za pas in gre naprej. Gre, gre, pride do rečice, sede na brod in se prepelje na drugo stran. Brodarji ga tirjajo, naj jim plača za prevoz, ali on nima niti vinarja čn ne more plačati.

»Sleicmo mu sukjno, ker nima denarja,« reko prevozniki.

»Postojte, sukjno potrebujem sam; imam pa nov mošnjček, njega vzemite za trud!«

Potegne mošnjček in jim ga dà; prevozniki ga puste.

Kmet gre naprej.

»Glej,« pomisli sam pri sebi, »par volov sem izgubil, pa sam ne vem, za kaj!«

Gleda in vidi trgovce s soljo, ki sede na cesti in kuhajo kašo.

»Zdravo, prijatelj!«

»Zdravo, junak!«

»Bog blagoslovil!«

»Hvala!«

»Ali je dobra vaša kaša? Dajte, bratje, da malo pokusim; zelo sem lačen.«

»Odkod pa prihajaš?« ga vpraša starejšina. »Na sejm sem bil; gual sem par volov, da bi jih prodal.«

»Glej ga! Par volov si prodal, pa prosjačiš!«

»Ej, moj striček,« odgovori kmet, »ko bi ti vedel in razumel moje gorje!«

»Kakšno gorje?«

»No, poslušajte! In jim vse pove po vrsti, kakor se je zgodilo.

Starejšina se nasmehne in reče kmetu: »Ne bo, bratec, zdaj pa ne hodi svoji ženi pred oči, drugače bo slaba.«

»Ne bo, striček, nič ne bo, niti žalbesede mi ne poročee.«

»Lažes, kmet! Ako te ne ozmerja zato žena, ti dam dvanaest volov soli z volji vzeto.«

»Dobro stercjšina!«

»Ali, ako te ozmerja?«

»Bom do smrti tvoj hlapec.«

Podala sta si roke v znamenju stave in odšla v vas. Ko prideta do kmetove hiše, se skrije starejšina za zidom in posluša, a kmet pozdravi stopivši v hišo:

»Zdravo, žena!«

»Zdravo, moj mošnjček, ali si zamenjal vola?«

»Sem.«

»Kje pa imesh voz?«

»Daj sem ga za kozo.«

»Kje imaš pa kozo?«

»Daj sem jo za mošnjček.«

»A kje je mošnjček?«

»Prevozniki so ga vzeli.«

»No, hvala Bogu, da si se le ti vrnil! Hitro se sleci in seči za mizo! Prigrizni malo, gotovo si že lačen. Zaradi volov pa ne bodi žalosten — ako ni volov, tudi skrbi ne bo.«

Kmet sede za mizo in zakliče: »Ej, starejšina! Pridi v sobo! No, kaj si slišal? Ali imam prav?«

»Imas, prijatelj!« reče starejšina in vzdigne: »Zbogom! Vzemi vseh dvanaest volov s soljo in volti!«

Glejte, tako je obogatel kmet in je živel in delil dobroto.

NOVO LETO PRIHAJA...

Jež in lisica

Bila je huda zima in dreveje je pokalo od mraza. Vsaka zver se je skušala v svoj kotec.

Meved je počival v svojem briugu, zajec čepel pod svojim grmom in lisica obirala v svoji votlini kosti, ki si jih je nanosila od daleč, če ubogi ježek s svojo ostru suknjo ni mogel dobiti sirehe. Vsakdo se ga je bal.

Ves premislil prileze lisici na prag in prosi prelepo, naj ga pod streho vzame, da ga ne bo od hudega mraza konec. »Hodi le daleč, veli lisica,« bila bi nama luknja pretesna; počel si lepšega prostora.«

»Imejte usmiljenje, dobra mamka!« prosil ježek, »ne bom vam delal nadleže. Lepo čedno se bom stisnil v kotec pa tih dihal in rad bom ubogal, kar koli mi poročee.«

Lisica, čeravno zvita, se dà preprostiti in vzame ježa pod streho. Nekoliko čni sta se imela dobro, bil jima je kratek čas. Ko se pa ježek privadi novemu stanu, se začne stegati in pikati ubogo lisico s svojo igleno kožo. Lisica mu začne očitati: »Ali me veš, kaj si mi obetala?« Ježek pa se le stega in zbada lisico rekoč: »Starka, če ti ni prav, pa idi drugam!« Lisica se umika, dokler more; poslednjič pobegne, jež pa si osvoji vso luknjo.

Za bistrre glavice

Uganite, po kateri poti lahko kotlja pride do pistanca. Pazite na sled ki vodi do njega.

Uganite, po kateri poti lahko kotlja pride do pistanca. Pazite na sled ki vodi do njega.

Tvrška TULIAK

TRST - ul. della Guardia 15 - tel. 95-089 (vogal ul. Caprin)

Šivalni stroji znanih italijanskih in inozemskih tovarov - Stroji "SIMCA", za posebno izvajanje - Zarnice za stroje, električni motorčki, nadomestni deli - Radio aparati in številni najboljše vrste
Konkurenčne cene od 10.000 lir dalje - Na obroke po 50 lir na dan

želi vsem cenj. odjemalcem srečno novo leto ter se priporoča

Srečno novo leto želi

Razimir Sirk

ŽELEZNINA - HIŠNE POTREBŠČINE

TRST - ul. Settefontane 3

I. PITASSI

konfekcije za moške in ženske

TRST - Korzo 7, tel. 88-73

GORICA - PADOVA

PORDENONE - ROVIGO

želi srečno novo leto

Srečno novo leto želi vsem svojim obiskovalcem

KINO VERDI

V MILJAH

Potrošna zadruga železničarjev

TRST - ul. Flavio Gioia 5 - telef. 68-41 (notr. št. 398)

želi svojim številnim in cenjenim odjemalcem srečno novo leto, mir, delo in obilo uspehov

Slovenski trgovini-manufakture in mode

tvrdke F. UDOVIČ

TRG PONTEROSSO 5 - ULICA MAZZINI 44

želi srečno novo leto vsem cenjenim odjemalcem, znancem in tovarišem

Srečno novo leto želi

GOSTILNA CARGALI

Trst - Strada del Friuli 19

Srečno novo leto želi

Donda

TRGOVINA S ČEVLIJI

TRST

Largo Barriera Vecchia 5

Srečno novo leto želi

ZULJAN JUST

GOSTILNA

Ricanje 6

Srečno novo leto želi vsem svojim gostom

MOŽINA JOSIP

gostilničar

TREBČE, 49

Srečno novo leto želi

gostilna Kraljič

Boljunc 159

Srečno novo leto želi

Furlani Edvard

semena in kmetijska potrebščine

Trst

ul. Milano 18, tel. 51-69

želi srečno novo leto

Srečnejše in boljše leto želi

FODERAMI**A. PERTOT**

TRST - ul. Ginnastica 22

telefon 95-998

Bar Guglielmo - Berto

ulica S. Marco 2

želi srečno novo leto svojim cenjenim gostom

ENRICO GUERRA

MESNICA

TRST - Campo S. Giacomo št. 2

želi srečno novo leto

KINO OB MORJU

v Trstu

želi svojim obiskovalcem uspehov polno novo leto

Trgovina s pohištvo

BIECHER

pohištvo lastne proizvodnje

TRST - ul. del Istria 27

(nasproti vojašnici)

želi srečno novo leto

Srečno novo leto želi

Casalinga Triestina

d. z. o. z.

edino zastopstvo štadilnikov

známke "HELIOS"

TRST - ul. Ginnastica 24

Potrošna zadruga delavcev in nameščencev tovarne strojev Sv. Andreja

želi svojim članom in zadrugarjem uspehov polno leto 1952

Srečno novo leto želi

Ivan Kerže nastl.

trgovina s kuhinjskimi potrebščinami

Trst - trg S. Giovanni, 1

MLEKARNA**GULIČ**

Opštine - Proseška 45

želi srečno novo leto

SREČNO NOVO LETO ŽELI

KMETIJSKA NABAVLJALNA IN PRODAJNA**ZADRUGA V TRSTU** z. z. o. j.

Centrala: ul. U. Foscolo 1 - telef. 94-386

Prodajalna: ul. Mercadante 4, tel. 88-19 - Podružnica v Miljah: ul. Roma 1

Uprava

Kinematografa**v Sv. Križu**

Sv. Križ 61

želi cenjenim obiskovalcem srečno novo leto

Elektrotehnična delavnica**Malalan Ernest**

OPČINE - Narodna ul. 128

tel. 21-189

želi srečno novo leto

Športni krožek**v ladjedelnici Sv. Marka**

želi vsem atletom, članom in simpatizerjem srečno novo leto

Srečno novo leto želi

Rebula Josip

trgovina jestvin

Salež

Srečno novo leto želi

Hrovatin Emil

TRGOVINA JESTVIN

BRIŠČIKI

Gostilna**GUŠTIN**

Zgonik

Srečno novo leto želi

Uspeha polno leto 1952 želi svojim cenjenim gostom

MOŽINA AVGUST

gostilničar

TREBČE, 10

Srečno novo leto želi

DRUŠTVENA GOSTILNA

Opštine

DI SCIASCIO ANGELO

sadje, zelenjava, jestvine

Opštine 45 - tel. 21-101

želi vsem odjemalcem srečno novo leto

Srečno novo leto želi

Visintin Ivan

gostilna

Nabrežina 95

Trgovina jestvin

Mokole

Prečnik

želi vsem cenj. odjemalcem srečno novo leto

Srečno novo leto želi

ŽERJAL

trgovina jestvin

BOLJUNEC 159

Srečno novo leto želi

ŠVARA

GOSTILNA

Ricanje 111

Tovarniški odbor**v ladjedelnici Sv. Roka****v Miljah**

želi vsemu delavskemu razredu srečno novo leto

Srečno novo leto želi

Nabavna in prodajna zadruga z. z. o. j.

OPČINE - Alpinska ul. 85

Srečno novo leto želi

Jazbec Albert

pekarna

Nabrežina št. 98

Krojačnica

Bogatec Viktor

Trst - ul. XXX Ottobre 13

želi srečno novo leto

Srečno novo leto želi

Gruden Edvard

trgovina jestvin

Nabrežina

URARNA IN ZLATARNA

Malalan Anton

OPČINE - Alpinska ul. 81

želi srečno novo leto

Srečno novo leto želi

Radovič Davorin

trgovina jestvin

Nabrežina - kamnolom

Srečno novo leto želi

Slavec Mihaela

prodajalna zelenjave

BOLJUNEC 44

Srečno novo leto želi

Prosnetno društvo "ZVEZDA"

V PODLONJERJU

želi svojim članom in prijateljem društva srečno novo leto

Manufakture

Dilenardo Josip

Sv. Križ

želi vsem odjemalcem srečno novo leto

Srečno novo leto želi

PERTOT MARIJ

trgovina z mešanim blagom

Nabrežina

Srečno novo leto želi

VIKTOR PETELIN

krojač

Nabrežina, 143

želi vsem cenjenim klientom srečno novo leto ter se priporoča

Tobakarna in prodajna časopisov

KOŠUTA

Sv. Križ 34

želi srečno novo leto

Srečno novo leto želi

ZADRUGA**PRISTANIŠKIH****MENZ**

želi srečno in uspeha polno novo leto 1952

Zveza demokratičnih žena STO

želi srečno in uspeha polno novo leto 1952

Slovensko-Hrvatska**Prosnetna Zveza**

želi vsem prosvetnim društvom, njihovim članom in vsem naprednim prosvetnim delavcem obilo uspeha v novem letu 1952.

Zveza partizanov STO in Zveza bivših političnih preganjancev STO

želi vsem srečno novo leto

Tovarniški odbor**Enotnih sindikatov pri ACEGATu**

skupno s pododbori delavnice v Broletu, potujočega oboja in z zaupniki posameznih oddelkov želi vsem delavcem, brez izjeme, srečno novo leto, z željo, da bi to leto prineslo blagostanje, mir in bratstvo.

KULTURNI KROŽEK

"LUIGI FRAUSIN"

V MILJAH

želi svojim članom, da bi bilo zanje leto 1952, leto mira in dela

Sekcija KP STO Pončana v Trstu

vošči uspehov polno leto 1952

Prosnetno društvo

"Haas na Školjeto"

želi vsem svojim članom in prijateljem srečno novo leto

Celica KP STO občinskih delavcev in nameščencev

«Odorico Visintini»

vošči vsem demokratom, da bi bilo leto 1952, leto zmaga, miru in blagostanja

Srečno novo leto želi

Športni krožek**Tržaškega arzenala**

vošči uspehov polno leto 1952

Zadruga gostilna

GABROVEC

želi srečno novo leto

Sekcija demokratičnih žena iz Križa

želi srečnejše novo leto

Sekcija KP STO ZGONIK

vošči vsem članom, simpatizerjem ter vsemu prebivalstvu srečno in uspehov polno novo leto 1952.

Sekcija KP STO Sv. Ana v Trstu

vošči srečno novo leto

Celica KP STO**iz Saleža**

želi vsem članom in simpatizerjem srečnejše in uspehov polno novo leto 1952.

želi vsem svojim prijateljem in podpornikom srečno novo leto

Tovarniški odbor ES**v tovarni strojev****Sv. Andreja v Trstu**

vošči vsem delavcem novo leto miru in dela

želi članom in pristaniškim delavcem blagostanja in miru

Demokratična**solidarnost****za Trst in Ozemlje**

Trst - trg Ponterosso 6-11, tel. 60-40

želi vsem svojim prijateljem in podpornikom srečno novo leto

STROKOVNA**ZVEZA ENOTNIH SINDIKATOV****PRISTANIŠKIH DELAVCEV**

vošči, da bi leto 1952. značilo novo

zmagovito obdobje v obrambi miru in

nove delovne družbe

Tovarniški odbor E.S.**v Tržaškem arzenalu**

želi srečno novo leto

TU PA TAM...

BORBA OKROG KORITA — V nedeljo so titoisti v svojem dnevnem glasilu objavili članek pod naslovom: «Slovenec in Irski Iona». Se neveda od tega, to se pravi pred dvanajstimi letoma so titoisti pisali pismo o Marshallovem načrtu, kot ameriškim orodjem gospodarskega in političnega zasvojenja Evrope. Sedaj se tega ne spominjajo, ker so tudi oni začeli krepko zaletati iz ameriškega korita. Zato pa pravijo, da se je v Trstu dogodila krivica s fonda Marshallovega načrta, ker je šla vsa pomoč o roke italijanskim kapitalistom, medtem ko so njihovi zlatni zavetniki pozabili na slovenske kodnice. Ki se jim skomina, ko mislijo na dobičke, ki bi jih mogli spraviti v kaso, ako bi bili gospodarji dobri tudi z njimi. Kot predstavnik teh slovenskih kodnicarjev, ki so pozno pristili h koritu, so titoisti začeli dobiti glas protesta proti tej diskriminaciji in zahtevati, naj bi ameriška pomoč veljala tudi zanje. V svojem članku ne protestirajo proti Marshallovemu načrtu, ki se je sedaj sprejel v načrt za oborožitev. Kako naj bi protestirali proti slovenskim gospodarjem? Protestirajo le proti načrta razdelitve. Pravi pa, kako da sta na poziciji, ki smo vsi na najvišji ravni, naše najzvestejše orodje, ko smo vam na milost in nemilost prodali Jugoslavijo, ko smo brez pomisleka pripravili npravit, kar hočete? Namesto da bi ponovno objavili tiste članke, ki so jih še pisali pred dvema letoma, so planili kot obsedeni v borbo za korito, da bi tudi oni prešli v Trstu plačilo za svoje hlapčevanje in da ne bi zaostajali za svojimi italijanskimi brati.

«DUCE, TU SEI TUTTI NOI» — Titoistično glasilo na dan Božiča: «Titoova velicina je v tem, da po prvi zmagi dobil tudi drugo. Ko so mu postavili zahtevo, da mora izročiti na milost in nemilost sebe in državo sovjetski vladi, so v Moskvi prejeli titovski odločen odgovor: «Nikdar». Vsa komunistična je odveč.

LAZ ZA LAZJO — Kot je naš list že poročal, se je nekaj dni po polju po naših vseh brošurah pod naslovom: «Kaj nam prinaša komunizem?». Tiskali so jo tam, kjer se tiska tudi «Demokracija». Zanimivo je dejstvo, da so jo začeli v ogromnem številu in brezplačno razpustiti Slovincem takoj nato ko so se začele uršiti po podeželju konference tovariša Malatelana o vsem, kar je videl v ZSSR na svojem enomesečnem obisku. Brošura je spisal nek znameniti neznanec I. Bosan. In v resnici je brošura bosa od začeta do konca. V svojem uvodu ta brošura pravi: «Če pustimo ob strani vse lepe besede deusa, ter pogledamo v oči glavi stvarnosti, potem si moramo zastaviti vprašanje: Kje se godi delavstvu bolje, v komunističnih ali v demokratskih državah? In ker je avtor upustil ob strani vse lepe besede, prihaja do zaključka, da se delavstvu godi bolje v demokratskih državah. Toda pustiti ob strani vse lepe besede itda ne velja le v eni smeri, t. j. le za komunistične države. Veljati bi moralo tudi za takozvane demokratske države, kot jih imenuje gospod Bos, pardon, g. Bosan. To pa pomeni, da je avtor imel določen namen, t. j. prikazati to, kar ni res, tokrat pa v uredniški obliki, s številnimi in grafiki. Ze en sam grafikon nam prikazuje obojestransko in avtoritativno gospodstvo Bosana, t. j. njegova trditve, da je v ZSSR 20 milijonov ljudi na prisilnem delu v koncentracijskih taboriščih, pred nekaj meseci jih je bilo — po trditvi Amerikancev — 15 milijonov. Kdaj se je to število tako povečalo? Druga trditev je, da je mesečna plača v ZSSR 470 rubljev, pri nas pa 30.000 lir. Kar se tiče minimalne plače v ZSSR mi znamo povedati, da znaša 600 rubljev. Kar pa se nas tiče, pa pozivamo vse delavce Trsta, ki imajo manj kot 30.000 lir mesečne plače, naj se zgledajo pri s. Bosanu in naj, kar jim namreč ni izplača vse, kar jim namreka, da bi zaokrožili svoje prejemke. Zato pa bi moral biti s. Bosan vsaj milijarder. Mi pa mi smo priroščeni, da bi se vsak mesec pri njemu zgledovali okrog 20 do 25 tisoč trških delavcev, ne vstevši onih 21.000 brezposelnih, ki ne dobivajo nič.

Sv. Križ in Zgonik za poplavljenice

Iz Sv. Križa smo prejeli obvestilo, da je bilo v tej za vedni proletarski vasi nabrano za poplavljenice v Italijanski republiki 497 kosov raznega oblačila, obute, odej in celo 3 kose blaga za obleke. V denarju so radodarni Križani prispevali okrog 30.000 lir.

Razen tega se je prijavilo v vasi 40 družin, ki bi sprejele v začasno oskrbo za 3 do 4 mesece otroke iz poplavljenih pokrajin.

Nabrana pomoč iz te vasi je bila izročena zgonikemu županu tov. Pircu, ki je že poskrbel za odprmo in prizadete kraje.

V sredo prejšnjega tedna je odpravil iz Zgonika vrhnan natovornik kanion obale in drugih potrebščin ter živeža. Vse to so darovali prebivalci posameznih vasi zgonične občine. Pošljiki, ki je bila namenjena direktno v eno izmed prizadetih občin je spremenil podžupan tov. Anton Milčič.

DEMOKRISTJANSKA VEČINA V OBČINSKEM SVETU SE KRHA

PRORAČUN ACEGAT-a JE BIL ODOBREN SAMO S 25 GLASOV DVEH SKUPIN SVETA

Komunistična skupina je glasovala proti proračunu - Župan je zopet odložil razpravo o oddelku za javna nedonosna dela - Intervencije tovarišev Ferlana, Gombača in Radieha

Na zadnji seji tržaškega občinskega sveta, ki je bila v petek prejšnjega tedna je demokristjanska večina izglasovala proračun ACEGAT-a za 1952. Da pa tokrat ni šla za deva prav glazid glasovanja je 25 svetovalcev, to je demokristjanski občinski odborniki in italijanski blok (B. I.). Naši svetovalci so glasovali proti. Titoistični pa so za. Zastupili dvorano še prej čes da je njihov mandat že potekel. Res čudno, da so se šele po ikih mesecih spomnili na zapovedni mandati in to prav v trenutku, ko je bilo treba zavzeti kakršni stališče v pogledu važnega občinskega problema. Na sličen način se je izkazal tudi titovski svetovalec Dekleva, ki sploh ni prišel na sejo.

V začetku seje je povzel besedo tov. Radieč, ki je predložil županu in odboru perede vprašanje odpuštev v ladjedelnic Sv. Marka. Župan Bartol

„Kaj smo videli v Sovjetski zvezi“

Danes, v soboto 29. t. m. ob 20 uri bo konferenca v BOSTRU, kjer bo govoril tov. Riko Malalan.

Obenem bo danes ob 20. uri konference tudi v BARKOVLIH, kjer si sicer za »Judovce« v gostini Scheimer (Salita Conto-vello). Govoril bo tov. Angel Franza. Predvajal se bo obenem kratek film o ZSSR.

V petek 4. januarja ob 20. uri bo konferenca na OPCIHAL. Tov. Pina To, maselli bo govorila o skrbstvi matere in delinstva v Sovjetski zvezi.

li je objavil, da se bo zavzel za oddelo pri oddelku za delo VU.

Tov. Gombač je iznesel pred občinskim svetom zadevo marmelj, ki so prodajali konjsko meso za goveje ter se pri tožil, ker ni bilo izdano nobeno uradno poročilo o imeni kršilec zadevnih predpisov. Sledila je nato intervencija tov. Ferlana glede ljudskih knjiznic. Naš svetovalec je vprašal pojasnila o knjigah in opremah knjiznic, ki so obstajale pred letom 1928-30. Odbornik

REKRUTACIJA MLADIH KOMUNISTOV

Pod zastavo ZKM vse zdrave mlade sile

Kampanja za obnavljanje izkaznic za 1952 in rekrutacijo novih sil je v polnem razmahu v vseh mestnih in podeželskih sekcijah. Doseženi rezultati nam kažejo stalen dotok novih mladincev in mladink v vrste Zvezze komunistične mladine.

Vztrajno delovanje ZKM v korist širokih ljudskih plasti si je pridobilo simpatije mladine. Dobrih del mladine je izkušnja v zadnjih letih razumel, da je komunizem mladost sveta, da je Komunistična partija edina sila, ki brani koristi mladine in vsega prebivalstva ter da predstavlja velika Sovjetska zveza trden branik miru, ki deluje v korist zatiranih in od anglo-ameriškega imperializma izkoriščanih narodov.

Zaradi tega se morajo mladi komunisti približati mladincem in mladinkam na vseh delovnih, krajnih učenja in zabave ter jih povabiti na pristopijo v vrste ZKM. Obrazložiti jim je treba, da bodo na ta način tudi oni konkretno pripomogli za pridobitev boljše bodočnosti za vso mladino.

Geslo Centralnega komiteja ZKM, da se do 21. januarja 1952, obletnice smrti dv. Lenina doseže isto število članov, kot v letu 1951, so si osvojile vse sekcije, ki so šle na delo z velikim elanom in navdušenjem.

Iz zadnjih podatkov beležimo, da je celica iz Padiže izvršila obnovitve izkaznic 10 odst., Zavljje 65 odst., Opčine 70 odst., Kolonkovec 70 odst., Campore in Lazare 50 odst., Praxeš 50 odst., Milje 40 odst., Sv. Vid 40 odst. itd.

Obveščeni smo, da bo celica v Nabrežini dovršila obnovitve do jutri. V zastoji z delom pa so celice iz Rimanj, Doline ter nekaterih drugih vasi in mestnih sekcij.

Vsem sekcijam, ki imajo še v teku obnovitve pa hočemo dati še nekaj potrebnih navsvetov.

Predvsem je potrebno, da se delo skrbno organizira. Sekcije ali vasi je treba porazdeliti v skupine ali ali celice. Imenovati je treba nato odgo-

Sciolis mu je nato izjavil, ni denarja za predlagano od-voritev ljudskih knjiznic. V svoji intervenciji, ki je sledila tov. Ferlanu je tov. Karleta zahtevala, naj se občina resno zavzame za popravila ulice Panceoianco v Skednju.

Po izpraznjenih interelaciji bi se moralo obravnavati vprašanje oddelka za javna nedonosna dela, ki ga je predlagal na prejšnji seji tov. Radieč. Župan Bartol pa je di tokrat pokazal da so mu koristi prizadetih delavcev deveta briga. Izgovarjal se je namreč, da je VU objavila posvetil županom, predno bo povzela končne ukrepe. Pod lo pretvzo je Bartoli enostavno odbil zahtevo našega svetovalca ter samovoljno odložil razpravo o tem vprašanju na prihodnjo sejo, kar je iz-zvalo splošno ogorčenje večje-ga števila prizadetih delav-cov, ki so se nahajali med ob-činovinom.

V svojem odločnem nastopu je tov. Radieč ostro kritiziral županovo postopanje, s katerim je zopet zavzel razpravo o problemu, ki je življenjske važnosti za stotine delavcev zaposlenih pri tem oddelku. Iznesel je tudi utemeljene kriti-ke proti VU, ki ni smatrala potrebno, da bi razpravljala o tej tako važni zadevi s sin-dikalnimi zastopniki.

Predno je prišlo do glasovanja o proračunu ACEGAT-a se je oglasil še predstavljivec ni odbornik Bonetti, ki se je kot običajno docela izognil vsem iznesenim kritikam opo-zicije. Njegov odgovor na prejšnje intervencije ni bil v bistvu nič drugega, kot samo hvalisanje proračuna in delo-vanja upravne komisije pod-jetja. Na zlonamerna podklo-pvanja in klevete, ki jih je iz-nesel na račun komunistične skupine sta mu nato ostro od-govorila naša svetovalca tov. Zbogor in Braun, nakar je sle-dilo glasovanje.

Da vlada med našim ljud-

Usp eh konference o ZSSR

Mesec dni je že preteklo od povratka prve tržaške de-legacije iz Sovjetske zveze. V tem času so imeli člani dele-gacije v mestu in na podež-lju na 25 konferenc, ki so se vrstile z naraščajočim uspe-hom.

Da vlada med našim ljud-

Usp eh konference o ZSSR

Mesec dni je že preteklo od povratka prve tržaške de-legacije iz Sovjetske zveze. V tem času so imeli člani dele-gacije v mestu in na podež-lju na 25 konferenc, ki so se vrstile z naraščajočim uspe-hom.

Da vlada med našim ljud-

Usp eh konference o ZSSR

Mesec dni je že preteklo od povratka prve tržaške de-legacije iz Sovjetske zveze. V tem času so imeli člani dele-gacije v mestu in na podež-lju na 25 konferenc, ki so se vrstile z naraščajočim uspe-hom.

Da vlada med našim ljud-

Usp eh konference o ZSSR

Mesec dni je že preteklo od povratka prve tržaške de-legacije iz Sovjetske zveze. V tem času so imeli člani dele-gacije v mestu in na podež-lju na 25 konferenc, ki so se vrstile z naraščajočim uspe-hom.

Da vlada med našim ljud-

Usp eh konference o ZSSR

Mesec dni je že preteklo od povratka prve tržaške de-legacije iz Sovjetske zveze. V tem času so imeli člani dele-gacije v mestu in na podež-lju na 25 konferenc, ki so se vrstile z naraščajočim uspe-hom.

Da vlada med našim ljud-

Usp eh konference o ZSSR

Mesec dni je že preteklo od povratka prve tržaške de-legacije iz Sovjetske zveze. V tem času so imeli člani dele-gacije v mestu in na podež-lju na 25 konferenc, ki so se vrstile z naraščajočim uspe-hom.

Da vlada med našim ljud-

Usp eh konference o ZSSR

Mesec dni je že preteklo od povratka prve tržaške de-legacije iz Sovjetske zveze. V tem času so imeli člani dele-gacije v mestu in na podež-lju na 25 konferenc, ki so se vrstile z naraščajočim uspe-hom.

Da vlada med našim ljud-

Usp eh konference o ZSSR

Mesec dni je že preteklo od povratka prve tržaške de-legacije iz Sovjetske zveze. V tem času so imeli člani dele-gacije v mestu in na podež-lju na 25 konferenc, ki so se vrstile z naraščajočim uspe-hom.

Da vlada med našim ljud-

stvom veliko zanimanje za konference tržških delegatov, nam priča že sama številna u-deležba poslušalcev raznih slojev. V vseh krajih in vaseh, kjer so se vrstili govorniki, jih je prebivalstvo sprejelo z velikim navdušenjem ter je sledilo njihovemu pesteru in ostočnemu preprostu pri-shevanju z velikim zaniman-jem. Posebno tov. Malalan je znal s svojo preprosto in domačo besedo pritegniti vse poslušalce.

Tisoče in tisoče Slovincov in Italijanov našega Ozemlja se je iz pripravovanega očiščevanja, ki so preživeli v prvi deželi so-cializma mesec dni, se podro-bneje seznanilo z življenjem in delom novega sovjetskega člo-veka, ki končala danes v kom-nunizmu.

Te konference pa so za tito-fašiste in liparje še krepkejša politična kloruta. Zaradi tega so v zadnjem času se posede-torili protisovjetsko in proti-komunistično gonjo. Njihovi li-sti so postali, posebno odkar

Z 31. DECEMBROM ODPUŠČENI VSI DELAVCI IN URADNIKI

Kako bo rešila VU problem oddelka za javna nedonosna dela?

Vodstvo CRDA je končno pristalo na sestanek s sindikalnimi zastopniki

Tudi letošnje božične praz-nike je tržaško delovno ljud-stvo preživelo v zaskrbljenosti zaradi negotove bodočnosti. Preveč je odpuštov, draginec, bede in revščine, da bi si de-lavske družine lahko privo-šile brezskrbno praznovanje božiča. To velja še v večji me-ri za stotine družin delavcev iz ladjedelnice Sv. Marka in delavcev ter uradnikov od-delka za javna nedonosna de-la, ki so prešli še pred praz-niki dopustno pismo za 31. de-cembra.

Ze v četrtek, ko so se vr-nili na delo, so ladjedelniški de-lavci, ki so jih najele za delo zunanje tvrde zopet povzeli agitacijo proti odpuštom. V četrtek popoldne je 700 delav-cov udeležilo nadurno delo ter se zbralo za sindikalnem zborovanju v prostorih Delavske zbornice, kjer so jim njihovi predstavniki obrazložili dose-ženi potek zadeve. Od svoje strani je ravnateljstvo CRDA namreč končno pristalo na skupen sestanek s sindikalni-mi zastopniki, ki je bil določen za današnji dan. Na ta kor-ak jih je nedvomno prisilila enotna delavska odločnost in konkretna solidarnost, ki so jo izkazali prizadeti vsi delavci v ladjedelnici Sv. Marka. Tudi če ni imela agitacija na del prejšnje ostrine in to v pričakovano izida današnjih razgovorov z vodstvom, so pri-zadeti delavci vsakakor pri-pravljeni na ponovno zaostre-tve pripravične borbe za svoj življenjski obstoj.

V negotovem položaju se na-hajajo še vedno delavci in uradniki, ki so zaposleni pri oddelku za javna nedonosna dela. VU se namreč še do dan-es ni izkazala, kako namereva reorganizirati ta delovni sek-tor z ozirom na občutno zni-žanje proračunske stroškov za njegovo nadaljnje vzdrževanje. Gotovo je pa le to, da so de-lavci in uradniki odpuščeni z 31. t. m. in VU ni še dala jasnega odgovora glede po-novnega sprejema na delo in meznih pogojev.

Pri zadetih delavci pa ne bodo nikakor dopuščali, da bi jim odtrgal se ta borni zaslužek. Vse dvomne mahinacije ne-katerih zaupnikov Delavske zbornice in prikriti grožnje predpostavljanih na delovniš-kih agentov.

SHPZ je prejela te dni na-slednjo brzojavko z novoletnim voščilom Slavjanskega komite-ja v Varšavi:

Slavjanski komite vam po-šljal ob priliki novega leta srčne pozdrave z živimi želja-mi za čim lepši uspeh v vaši borbi za mir in proti pripra-vam, v smislu katerih naj bi Trst postal vojna baza anglo-ameriških imperialistov in njihovih titoviških agentov.

Predsednik:

W. Barcikowski

Generalni sekretar:

Woznicki

Danes, v soboto 29. t. m. ob 15. uri je na SEDEŽU SHPZ, trg Ponterosso 6, imel važen sestanek prosvetarjev mestnih in član-ov množičnih organizacij — Slo-vincov, v Trstu. Tov. Stane Bido-vec govori o slovenski zgodovini. Sledi razpravljanje k referatu.

Jutri, v nedeljo, 30. t. m. ob 16. uri bo v PD obžidat Kolarici v SV. BARBARI lepa kulturna prireditve s pestrnim sporedom. Med drugim nastopi tudi Ljud-sko pevsko društvo (bišvi Rota) iz Rovt z vrsto narodnih in u-metnih pesmi.

V PD Škamperle je bila božič-na 23. t. m. z mešanim sloven-sko - italijanskim sporedom. Slo-venski otroci so igrali Božično stiko, ki jo je napisala Soča So-košnica, Pionirke je pripravila za nastop tov. Morana. Vse so zelo dobro odrezali, nekateri so bili kar pravi mojstri. Doorana

Za zastavo SHPZ so prispeli še sledeči denarni prispevki:

Na polo št. 7 (Karel Bernetti) 1200 lir; na polo št. 11 (Bošt) 400 lir; PD Vojka Smuc (VOM) 1500 lir; Tov. Aleksej Gerlan 500 lir; PD Cebulec (Magdalena) 1700 lir.

Najlepša hvala vsem!

Na zastavo SHPZ so prispeli še sledeči denarni prispevki:

Na polo št. 7 (Karel Bernetti) 1200 lir; na polo št. 11 (Bošt) 400 lir; PD Vojka Smuc (VOM) 1500 lir; Tov. Aleksej Gerlan 500 lir; PD Cebulec (Magdalena) 1700 lir.

Najlepša hvala vsem!

DELO

Tudi letos so prejeli malčki pristrčno božično darilce

Potek božičnice v mestnih in podeželskih krožkih

Visokemu čutu požrtvoval-nosti demokratičnih žens in plemeniti zadornosti delov-nega ljudstva iz mesta in po-dežlja se ima tudi letos zahva-liti vse tise malčkov, ki so kljub poslabšanju gospodar-skim razmeram lahko prejeli skromno, a zato tem bolj pri-srčno božično darilce. Tudi le-tos je bilo v mestu in na de-želi razdeljenih več tisoč bo-žičnih zavojev, za kar so pri-spevale demokratične žene s svojo trudopolno nabirano ak-cijo kakor tudi naše občinske uprave v podeželskih občinah.

V vseh ljudskih krožkih in tovarnah so bile ob priliki bo-žičnih praznikov lepe in do-bro uspele prireditve našim najmlajšim, ki so nudili svojim sovratnikom in staršem nekaj prijetnih uic razvedrila.

Prostor nam žal tudi tokrat ne dopušča, da bi podrobneje opisali potek vseh prireditev, ki so se vrstile za božične praz-nike v mestu, okolici in na podeželju.

V openskem okraju je bilo razdeljenih nad 600 zavojev. Razdeljevanje je bilo združeno s pristrnim prireditvam malčkov, ki so dobro uspele, bo-

Otroška božičnica v Tovarni strojev.

Na lepi prireditvi, ki je pri-va-bila v kontovelsko dvorano nad 500 mladih in starih gle-dalcev, je nastopilo kar 15 ma-lih diletanstov. Za obe vasi je bilo razdeljenih 230 zavojev.

Tudi v Podgorju so imeli otroci letošnje božično prireditve s pestrnim kulturnim sporedom, ki je privabila v Ljudski dom veliko število gledalcev. Razde-ljenih je bilo 160 zavojev.

Za Kolonkovec so razdelje-vali zavoje na treh mestih. Razdeljenih je bilo 230 božič-nih zavojev. Lepe prireditve so bile tudi pri Sv. Ivanu, na Greti v Barkovljah in drugje, kjer je bilo razdeljeno med otroka veliko število zavojev. Ne smemo pozabiti na pristrno domačo prireditve v Križu, kjer so naše žene razdelile 315 zavojev.

V dolinski, zgoniški in miljski občini so za božično obdarovanje vseh otrok poskr-bele naše demokratične upra-vne, ki so jim nudile vsi pomoč požrtvovalne žene. V dolinski občini so razdelili zavoje v So-lah. V Dolini je bila tudi lepa otroška prireditve. Demokrati-čne žene so nabrale, glasom še nepopolnih podatkov okrog 40.000 lir. To vsoto so položile v skupen sklad občinske pod-porne ustanove, ki je skroela za božično obdarovanje. V miljski občini so po zaslugi naše uprave prejeli božično darilo tudi vsi učitelji. Tudi v tej občini je bila cela vrsta domačih prireditev, bodisi v Miljah kakor tudi v vaseh

Letos je deževalo, med tem ko se je držalo hladno, toda vseeno je bilo ena Gorica dosti lu-di. Posebno dosti se jih je pri-je-ljelo z avtobusi iz Trsta. Se več pa bi se jih, ako bi bili avto-busni podjetji dodali še nekaj iz-rednih avtobusov.

Bojluške epupe so tudi letos imele obilne eskortce jabolk in pomaranč. Mirando, ki se je ti-sčala ob vratih neke hiše za »Go-ricico« pred pričetkom »duča-nja«, sem vprašal, koliko, da ji ima. Odgovorila mi je, da dveč kot štiri kile. Približno toliko jih je imela Branka ter vse osta-le bojluške epupe. To se pravi da so jih tudi letos analučale par stoico na tra.

M. D.

Ob 30 obletnici poroke tov. Ernesta Battich, pošiljajo staršem iskrene čestitke in voščila sin in hčere, Ferruccio, Liliana in Laura, ki se jim pridružujejo vsi tova-riši.

«Primorski dnevniki» z dne 22. decembra je v svojem članku »Rimljanji Delus hotel prikazati naše stališče glede rimljanjske so-le kot osebni napad proti učitel-jem Emiliji Turko.

Ponovno moramo poudariti, da nam v poročilu o rimljanjski šoli na kateri je odločno premalo pouka in kjer so starši slovenskih otrok protestirali pri vsi školski obstanek, naj na mesto obor-le učiteljice Turko stalno na-meste novo učno moč, ni šlo za to, da bi napadali omenjeno uč-iteljico, ampak nas je vodilo edino ena misel, kako Kristijiti sloven-ski šoli v Rimljanjih. Vsako dru-go prikazovanje tega je le zlohot-no zavajanje ter izkoriščanje tega vprašanja v oke politične na-mene. Mi nismo še nikoli predpo-stavljali političnih tendenc pred ujozjo otrok, kar delajo tudi v tem primeru, ko gre izključno le za dobrobit slovenske šole, tito-fašisti.

Učiteljice Turko nihče ne opo-reaka njenega dela med Rimljan-ji in če misli 19 upisanih član-ov v titoistično »fronto« da

bi bila polna otročičev, darilca sicer skromna, pa zato od srca! Tudi Barkovljani niso prav nič zaostali za svetovancem. Božična prireditve je začela ob 15. uri; otvorila jo je tov. Jelka Gerbec. Vse točke sporeda so bi-le skrbno naštevirane, kar je za-sluga že imenovane tovarišice. Lepo se je izkazala Majda Perot z recitacijo »Ded s kosarico« kot tudi Bruna Že z Kosovelovo pesmijo »Starka za vasjo. Pionirki so bili zelo prečepčevali v živo podani Božični stiki, zlasti je stopal v ospredje lepi sin-brotega dekla. Tudi abarna recita-cija v italijanski »La mon-tagna della pace« je bila nadevno posrečena. Zaključili priroček »Petelinček in putka«, ki so ga podali Bruna in Majda Že ter Majda Perot je še stopnjalno veselo in zadovoljno razpotele vse udeležence. Vsa mladina je bila obdarovana.

Za zastavo SHPZ so prispeli še sledeči denarni prispevki:

Na polo št. 7 (Karel Bernetti) 1200 lir; na polo št. 11 (Bošt) 400 lir; PD Vojka Smuc (VOM) 1500 lir; Tov. Aleksej Gerlan 500 lir; PD Cebulec (Magdalena) 1700 lir.

Najlepša hvala vsem!

Na zastavo SHPZ so prispeli še sledeči denarni prispevki:

Na polo št. 7 (Karel Bernetti) 1200 lir; na polo št. 11 (Bošt) 400 lir; PD Vojka Smuc (VOM) 1500 lir; Tov. Aleksej Gerlan 500 lir; PD Cebulec (Magdalena) 1700 lir.

Najlepša hvala vsem!
